European LEarning Syllabus for outdoor Animators

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

ELESA : EESTI

Impressum

ELESA projekt on ühelt poolt koolitusasutuste ja teiselt poolt aktiivse puhkuse valdkonna tööandjate ühenduste ja liitude ühiselt juhitud projekt.

Koolitajad:
- UC Leuven-Limburg (UCLL), Belgium; Dries De Ruytter * (assistent Brenda De Fré)
- Coaching IreMaa, Limerick, IreMaa; Fiona Larkin
- University of Physical Education Budapest, Hungary; Gyongyver Lacza
- IDTOUR, University of Aveiro, Portugal; Nuno Lopes
- Institute of Health Sciences and Sports, Tallinn University, Estonia; Reeda Tuula
- Institute of Technology, Tralee, IreMaa; Tomas Aylward

öödandjate ühendused ja liidud:
- France Plein Air (SNEPSALPA), France; Jean-Yves Lapeyrère *
- Swiss Outdoor Association (SOA), SwitzerMaa; Katrin Blumberg
- Vereniging Buitensport Ondernemingen NederMaa (VeBON), NetherMaas; Hans Lightermoet (assistent Robert den Dunnen)
- Associación Nacional de Empresas de Turismo Activo (ANETA), Spain; Lázaro Mediavilla
- Associação Portuguesa de Empresas de Congressos, Animação Turistica e Eventos (APECATE), Portugal; Paulo Rocha
- Hellenic Association of Tourist Enterprises of Outdoor Activities (HATEOA), Greece; Michalis Tsoukias (assistent Charis Kouthouris)

Koordinaator:
- European Confederation of Outdoor Employers (EC-OE), Belgium; Herman Smulders *

* Juhtiv meeskond
www.elesa-project.eu

Project N° 539073-LLP-1-2013-1-BE-ERASMUS-EQR
© 2015 ELESA: European Learning Syllabus for Outdoor Animators. All rights reserved.
Selle dokumendi sisu on autoriõiguste objekt, kuid seda on lubatud paljundada nii terviklikult kui osaliselt, välja aratud kommertseesmärkidel, kusjuures väljavõttele peab eelnema täisviide ELESA projektile. ELESA projekti autoriõigusi ja intellektuaalomandi õigusi haldab Euroopa välitööandjate konföderatsioon (EC-OE).
Originaal dokumendi eestikeelse versiooni on koostanud Reeda Tuula koostöös Vahur Lokk'i ja Toomas Holmberg'iga.

SISUKORD

Eessõna 2
Impressum 4

OSA 1 Kokkuvõtlik ülevaade valdkonnast 5
OSA 2 ELESA teekond (8 etapiline protsess) 11
OSA 3 Varasemad dokumendid 15
OSA 4 Õppekava 19

Sissejuhatus 20
Erialamoodulid 21
Erialane tehniline pädevus 46

LISAD
LISA 1 : *List of Outdoor Activities* 64
LISA 2 : *The Competence Framework* 65
LISA 3 : *The Learning Outcomes Framework* 66
LISA 4 : *The Functional map* 67
LISA 5 : Sõnavara 68

Eessõna

Projekt ELESA on kolmest EL projektist koosneva tsükli kolmas ja võtmetähtsusega etapp. ELESA kulminatsiooniks võib pidada peamiseks eesmärgiks võetud (Euroopa erinevate kõrgharidust pakkuvate institutsioonide ja tööandjate esindajatega) üle-euroopalise ühiselt kasutatava õppekava loomist professionaalsete välitegevuste juhendajate koolitamiseks. ELESA projektile eelnesid esimese etapina EQFOA (2006 – 2008) ja teise etapina CLO2 (2008-2010) projektid

Projekt	Eesmärk	Peamised väljundid ja tulemused
EQFOA	Valdkonna kirjeldamine	Kutsetegevuste kaardistus (*Functional Map*) & pädevuste raamistik (*Competence Framework*)
CLO2	EQFOA käigus identifitseeritud pädevuste alusel õpiväljundite välja töötamine	Õpiväljundite raamistik (*Learning Outcomes Framework*)
ELESA	CLO2 tulemuste põhjal õppemoodulite välja töötamine	Ühiselt kasutatav õppekava/koolituskava

Kolmest projektist koosnev tsükkel

Tsükli algusest saadik on sellise uurimisprotsessi peamine tähelepanu olnud välitegevuste juhendaja pädevusel, mida eeldatakse edukaks äritegevuse kujundamiseks aktiivse puhkuse valdkonnas.

Nende pädevuste väljaselgitamine viis vastavasisulistele õpiväljunditele identifitseerimiseni. Selle tulemusena määratletud õpiväljundid jaotati omakorda "pehmeteks (mitte-tehnilised) oskusteks" ja "kõvadeks (tehnilisteks) oskusteks". Vajadus aktiivse puhkuse teenuse pakkumisega kaasnevate üldpädevuste selgeks eristamiseks tehnilisest pädevusest, tuleneb soovist vältida välitegevuste juhendaja rolli väljendumist domineerivalt tehnilise eksperdina.

Muidugi, kui aktiivse puhkuse klient on huvitatud tegevuse nautimisest võimalikult turvaliselt, kuid meelt lahutavalt viisil, võib väheste teenusepakkujate jaoks kujuneda tegevuse tehniline aspekt prioriteetseks. Turvalisus ja ohutuse tagamine on välitegevuste läbiviimisel äärmiselt olulised ja välitegevuste juhendaja peab ka välitegevuse tehnilistes küsimustes olema kindla pädevusega. Kuigi selle tehnilise kompetentsuse tase ei pruugi esindada pakutava teenuse tegelikku olemust ja eesmärki, ka ei pruugi see vastata teenuse tarbija peamisele ootusele teenuse ostmisel.

Nende kahe pädevuse eristamine ("pehmed/kõvad oskused") võimaldab analüüsida seda, kuidas aktiivse puhkuse teenust pakutakse/läbi viiakse sellistele tarbijatele (turist, puhkaja, vaba aja veetja), kelle peamiseks huviks on "*fun*" ja "turvalisus" ja mitte niivõrd "tehniline sooritus".

CLO2 projekti tulemusena esitatud 40 õpiväljundit on koondatud **12 erialamoodulisse** ("pehmed oskused"). "Kõvade oskustega" seotud nõudmised (valitud välitegevuste osas) on esitatud **"erialaste tehniliste pädevuste" moodulites** ('*Professional Technical Capacities*' (*edaspidi PTC*)), millega määratletakse minimaalne tehniline pädevus, mis välitegevuste juhendajal peaks olema, et kõnealuseid äriteenuseid pakkuda [1 & 2].

PTC'd ei asenda kehtivaid rahvuslikke tunnistusi ega kvalifikatsioone, seda kasutatakse välitegevuste juhendaja tehnilise pädevuse hindamisel, mis toetab tema valmidust pakkuda kvaliteetset teenust välikeskkonnas ehk välitegevusteenuste keskkonnas. Seetõttu on PTC vormid koostatud selliselt, et hinnatav nõutud tehniline pädevus on seotud tüüpilise aktiivse puhkuse teenuse pakkuja ülesannetega, vastab "tavapärastele" ja "igapäevastele" välitegevuste läbiviimisega seotud toimingutele ja tegevustele.

Et veelgi täpsemalt mõista välitegevusteenuse pakkuja poolt pakutud "tavapäraseid" ja "igapäevaseid" tegevusi, võib kasutada mõistet "tegevusulatus" ("*Range of Action*'). Mõiste "tegevusulatus" viitab füüsilisele keskkonnale (mäed, kaljud, meri, järv) ja tehnilisele tingimustele (ilmastikutingimused, kaljuronimise marsruudid, jõe klassifikaatorid ja marsruudid, matkarajad vms), milles erialaspetsialist töötab, kus "tavapärane, igapäevane" tegevus tüüpiliselt aset leiab.

ELESA õppekavas on välja toodud valik välitegevusi, mis moodustavad esialgse nimekirja, kui tulevikus on vaja lisada teisigi PTC mooduleid, siis võib loomulikult seda täiendada. Näiteks ei toonud ELESA konsortsium käesolevat nimekirja koostades välja ühtegi tegevuskategooria "õhk" tegevust, sest EL piires leidus vaid piiratud hulk vastavasisulisi teenuseid. Vaatamata sellele on tegevuskategoorias "õhk" teenusepakkujatel kindlasti vaja lähitulevikus kaaluda PTC mooduli välja töötamist.

Oluline ära märkida, et erialamoodulid määravad ära vaid valdkonnaspetsiifilise välitegevuste juhendaja koolitusprogrammi sisu. Soovituslikud õpetamisstrateegiad ja õppimisviisid (didaktiline lähenemine) tuuakse küll esile, kuid on jäetud koolitaja erialase pädevuse ja professionaalsete oskuste kanda.

1 http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/ELESA_Desk_Research_Summary.pdf(pp. 25-32).
2 http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/ELESA_Desk_Research_Summary.pdf (pp. 36-44).

OSA 1

Kokkuvõtlik ülevaade valdkonnast[3]

3 Käeoslev kokkuvõte tugineb peamiselt ELESA dokumendil 'Policy context': http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/Policy_Context_of_the_ELESA_project.pdf

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

Sissejuhatus

Välitegevuste valdkond kui äritegevusvaldkond on üsnagi noor, mille jõuline areng toimus teatud riikides 70. ja 80. aastatel, kuid osade riikide jaoks saabus kõrghetk 90. aastate lõpus. Ja EL-s on veel riike, kus see kontseptsioon on alles välja kujunemas.

Näiteks mäesuusatamine arenes kiirelt kohalikuks laiaulatuslikuks turuks juba 60. aastate alguses Prantsusmaal, Itaalias, Austrias ja Sveitsis. Samas Briti puhkajate jaoks võib selle välitegevuse äritegevuslikku mass-turule siirdumist märgata 80. aastatel, Venemaa näiteks muutus mass-tarbijaks alles hiljem 21. sajandil.

Raftingut aga tutvustas 80. aastate keskpaigas Prantsusmaale ja Šveitsile just USA, samaaegselt lainelauasõiduga.

Kui osa tegevusi on turule ilmunud varasel Teise maailmasõja järgsel perioodil, siis leidub hulk tegevusi, mille nn vanus on vaid 10 kuni 15 aastat. Näiteks kõrg(köis)radasid hakati ärietegevuse eesmärgil ehitama 90. aastate lõpus. Sarnaselt on näiteks kanjoneering ja lohesurf võrdlemisi hiljuti leidnud äritegevusliku väljundi. Ja on välitegevusi, mis on sõna otseses mõttes leiutatud, et turismiturgu elavdada ja mitmekesistada tänu kasvavale nõudlusele uute atraktsioonide järele (vesiskuutrid, *quad'id, paintball* jms).

Huvitav tähelepanek on ka see, et mõned tegevused on välja kasvanud osalt just spordiala tehnilisest taustast, kuid samas on neid, millel on pikaajaline ajalooline taust. Näiteks on Prantsusmaal kaitsejõud alati olnud, ja on siiani, mingil määral seotud ratsutamise arengu ja arendamisega.

Kuid välitegevuste valdkonna turgu on mõjutanud peamiselt just turismi valdkonna pidev kasv. Rahvusvaheliste saabuvate turistide (ITA) arv oli üle 1,0 triljoni 2012 (51,6% Euroopas), keskmine aastane kasv aastatel 2009 kuni 2012 oli 4,1%. ITA prognoositakse kasvavat 2014. aastaks 1,2 triljonini (51,9% Euroopas), aastaks 2030 ennustatakse jõudmist 1,8 triljonit saabujani (41,1% Euroopas), mis tähendaks keskmist aastast kasvu 2,6% (1,2% Euroopas). [4]

Vaatamata turismi sellisele märkimisväärsele kasvule on välitegevuste valdkonna potentsiaalne kasv veelgi suurem, millele viitavad ka mitmed globaalseid trende käsitlevad uuringud. Seiklusturismi kohta võib leida ulatuslikke materjale ja statistilist analüüsi nii *Maailma turismiorganisatsiooni* (UNWTO) [5] kui ka Seiklusturismi assotsiatsiooni (ATTA)[6] väljaannetes ja uuringutes.

Euroopas viib Euroopa Komisjon (EC) läbi iga-aastast uuringut '*Flash Eurobarometer 392*' [7]- mille kohaselt reisis 2013. aastal ca 13% Euroopa turistidest eesmärgiga viibida looduses (mägedes, järve ääres, maastikul…) ja 5% reisib spordiga seotud tegevuste tõttu (sukeldumine, maastikurattaga sõitmine…), mis kokku annab ligi 18%. Aastatel 2009 kuni 2013 on looduses viibida soovijate arvu aastane keskmine kasv olnud 15,9% ja sportlike tegevuste harrastajate arvu aastane keskmine kasv olnud 5,2%.

Madalad lennuhinnad, mobiiltelefonid ja internet levik on 21. sajandi algusest saadik välitegevuste ärilist levikut tublisti toetanud. Viimase aastakümne jooksul on välitegevuste valdkonna võimalused avanenud nii vaba aja tööstust kui (isiku) teeninduse kontseptsiooni silmas pidades.

Täna võib vähemalt Euroopas välitegevuste valdkonda pidada selliseks turuks, kus järjepidevalt kasvab nende EL kodanike arv, kes soovivad liikuda ühest riigist teise just välikeskkonnas aktiivse puhkuse veetmise eesmärgil nii sõprade kui perega, olgu siis nädalalõpuks või pikemaks ajaks, meeskonnatöö treeningu või huvitaval sündmusel osalemise eesmärgil.

Välitegevuste valdkonna "noore ea" tõttu vajab kogu valdkond selgemat ja ühtsemat määratlust [8], organiseeritust ja erialast "standardiseeritust" [9]; samaväärselt käsitleb valdkond ka tarbijakaitse küsimusi [10], teenuse osutamise nõudeid, töötajate koolitamist ja minimaalseid nõudeid oskustele ja pädevustele [11].

Teenuste valdkonnas on ühe võtmeteguri - kvaliteedi - kujundamine seotud suuresti töötajate võimega pakkuda ja osutada teenust sellisel viisil, et tarbija tunneks end turvaliselt ja rõõmsalt ning sooviks ka edaspidi pakutavaid teenuseid tarbida. Sel põhjusel peaks kõigi eriala spetsialistide ja valdkonnas tegutsevate osapooltel olema huvi nii Elukestva Õppe (*Lifelong Learning Programme (LLP)*), Euroopa Kutsekvalifikatsiooniraamistiku (*European Qualification Framework (EQF)*), Rahvusliku Kutsekvalifikatsiooni (*National Vocational Qualification (NVQ)*) ja kvaliteedi tagamise vastu. ELESA projekti [12] edasiviivaks jõuks selle arengus on olnud just pädevus ja oskused välitegevuse valdkonnas.

4 IDTOUR analysis, based at UNWTO (2014) and Euromonitor (2014): http://idtour.pt/pdfs/Tourism_and_Outdoors_Trends_ELESA.pdf
5 http://media.unwto.org/press-release/2014-11-04/unwto-and-adventure-travel-trade-association-release-global-report-adventur
6 http://www.adventuretravel.biz/
7 http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_392_en.pdf
8 Smulders (2010), Defining the outdoors, EC-OE, http://www.ec-oe.eu/defining-the-outdoors/
9 The European Confederation of Outdoor Employers (EC-OE), 2008, www.ec-oe.eu
10 H. Smulders, J-Y Lapeyrère & Ann O'Connor (2013), Non-regulatory measures related to the safety of outdoor leisure activities in the EU, DG Sanco, http://www.ec-oe.eu/publications/
11 EU ELESA project (2013-2015) : http://www.elesa-project.eu/home/
12 ELESA: European LEarning Syllabus for outdoor Animators (2013-2015), http://www.elesa-project.eu/home/

Välikeskkond

Välitegevuste valdkonda eristavad teistest valdkondadest ja teenindussektoritest mõned võtmetegurid, mida võib käsitleda kui välitegevuste valdkonna "asjaolusid" [13]

Tarbijate mobiilsus

Välitegevused leiavad aset üldjuhul väljaspool linnakeskkonda, välitingimustes, kuid on muidugi mõned erandid nagu näiteks siseronimisseinad, mäesuusanõlvad sisekeskkonnas ja suusatunnelid …mis on rajatud linnadesse, kuid siiski toimub või on harjumuspäraselt toimunud enamik välitegevusi välitingimustes. Sageli paiknevad välitegevuste valdkonnas tegutsevad ja sellega seotud ettevõtted(jad) maapiirkondades, mistõttu nende tegevus toetab kohaliku maapiirkonna elavdamist ja majanduslikku jätkusuutlikkust.

Ligi 75% EL elanikkonnast paikneb linnades ja välitegevustest osavõtmine mõjutab suuresti tarbijate liikumist maapiirkondadesse, linnadest välja. See linnast välja liikuvate klientide näol kohalike ettevõtjate käivet ning teisalt toob igale aktiivse puhkuse teenust pakkuvale ettevõtjale mitmekülgsemat klientuuri. See aga omakorda viitab selgele pädevusega seotud asjaolule, kus aktiivse puhkuse teenuse pakkujad (ettevõtted ja organisatsioonid) peavad teenindama palju erinevaid EL rahvuseid.

See tähendab ka seda, et tarbijad on lühikese aja jooksul saanud üsnagi hea rahvusvahelise ülevaate välitegevuste valdkonna turusituatsioonist, kohati isegi nii hea, et tarbija on teadlikum erinevatest EL pakutavatest võimalustest kui seda on kohalik spetsialist: suusakeskuses töötav välitegevuste juhendaja on igal talvel hõivatud ühes ja samas piirkonnas, kuid paljud tema kliendid on külastanud erinevaid suusakeskusi üle Euroopa.

Kommunikatsioon

Kultuuriliste ja keeleliste eripärade tõttu oodatakse valdkonda tööle spetsiifiliste oskustega inimesi. Kindlasti on ettevõtte suureks eeliseks see kui suurt hulka kliente (hollandlased, inglased, belglased, venelased jt) teenindades valdavad välitegevuste juhendaja ja teised ettevõtte töötajad mitmeid erinevaid keeli ning mõistavad ka külastajate kultuurilist tausta.

Selle asjaolu tähtsust sageli ignoreeritakse. Kohalik juhendaja võib olla väga pädev, tunda ja teada kohalikku eluolu ning konkreetse tegevuse tehnilisti aspekte. Kuid olukorras, kus juhendaja on keeleliselt piiratud ja/või ei mõista kuluurilisi seoseid, käitumuslikke aspekte, ning seetõttu ei ole võimeline kliendiga tõhusat suhtluskeskkonda looma, võidakse teda juba ainult sel põhjusel pidada kehvaks teenusepakkujaks, teatud olukordades ehk lausa ohtlikukski.

Välitegevuste valdkonnas ei ole niivõrd tähtis see, kui head on juhendaja tehnilised oskused, kuivõrd just see, et ta suudab klientidega igas olukorras tõhusalt suhelda, hästi hakkama saada.

Hooajalisus ja töötajate mobiilsus

Paljude välitegevuste hooajalisus ajendab mitmeid välitegevuste pakkujaid märkimisväärsele mobiilsusele. Selleks et suusatada, on vaja lund, eheda raftinguga tegelemiseks on vaja kärestikulist jõge, koopamatkade pakkumiseks tuleb kombineerida sobilik maastik sobiva ilmaga jne.

Selleks, et välitegevuste juhendaja saaks elatist teenida, spetsialiseerudes näiteks raftingu pakkumisele, tuleb tal arvestades kärestikuliste jõgede tingimusi ja keskkonda, mis sageli tähendab liikumist kodukoha piirkonnast, isegi riigist väljaspoole, võib juhtuda et isegi Euroopa piiridest kaugemale, või siis spetsialiseerumist (investeeringut) teistele tegevustele, mida saab pakkuda kodukoha piirkonnas.

Paljudel juhtudel on hooajaline mobiilsus omamoodi takistuseks kohaliku teenusepakkuja jätkusuutlikku tegevust silmas pidades, olgu ta siis eraettevõtja või avaliku sektori organisatsioon. Sageli peavad kohalikud tööandjad igal aastal alustame uut, üsnagi kulukat ja stressitekitavat välitegevuste juhendaja otsingut. Selleks, et välitegevuste juhendajal oleks võimalik teenida järjepidevat elatist (põhikohaga töö), tuleb esmajärgus investeerida sobilikku ja asjakohasesse koolitusprogrammi, mis suurendab tema pädevust erinevate välitegevuste lõikes vaatamata nende geograafilisele ja hooajalisele võimalikkusele. Teisalt vähendab selline koolitusprogramm oluliselt majanduslikult tundlike hooajaliste töötajate "väljalangemist" välitegevuste valdkonnast, andes neile nii võimaluse valdkonnas aastaringset karjääri teha, tööd leida.

Üldiste pädevuste teema ei ole võtmetegur mitte ainult juhendajale vaid ka kohalikele elupaikadele, kelle jaoks talviste/suviste välitegevuste (tegelikult isegi aastaringsete programmide) pakkumine on nende kohaliku elanikkonna säilitamise seisukohast oluline, eeldades et nad on erinevate välitegevuste pakkujana pädevad. Kohaliku (maa)piirkonna majanduslik järjepidevus on otseselt seotud juhendajate pädevustega ja nende võimega pakkuda välitegevusprogramme kohalikus piirkonnas aastaringselt.

13 Policy context of the ELESA project: http://www.elesa-project, (pp.18-21)

Tegevuste ümberpaigutamine/ümberpaiknemine

Üks oluline eripära välitegevuste valdkonnas kui ärikeskkonnas on asjaolu, et paljud tegevused on seotud ühe kindla kohaga, kus neid pakutakse, mistõttu on neid tooteid/teenuseid keeruline mujal pakkuda. Seeläbi muutub asukoht välitegevuse sünonüümiks. Näidetena võib tuua Chamonix piirkonnas matkamist/kaljuronimist, Nazare's surfamist, Aragonis koopamatkadel käimist või Kreekas purjetamist.

Igal juhul on väike piirkond mägedes eelisseisus tänu väikesele kanuuga läbitavale jõele, mis niisama lihtsalt ära ei kao, ja säilib eelist loova ressursina pikka aega. Veelgi enam on välitegevused väga spetsiifilised ja neid ei saa nn ümber paigutada osalt just keskkonnatingimuste tõttu.

Välitegevuste rohkus

Välitegevusi on ütlemata palju, olulisemad on klassifitseeritud esimese projekti (EQFOA) käigus. EQFOA projekti käigus koostati tabel, mille põhjal välitegevused jaotati viide alajaotusesse. Siinkohal tuleb kindlasti märkida, et välitegevuste valdkond on väga dünaamiline ja muutuv tegevusvaldkond, mistõttu EQFOA projektis välja töötatud kategooriad võivad ajas muutuda, täieneda. See tähendab, et ka välitegevuste juhendaja koolitusprogramm peab *de facto* olema paindlik.

Haridus- ja koolitusmaastik

Olemasolevate ja toimivate välitegevuste juhendaja koolitusprogrammide kohta sidusa pildi saamiseks on ELESA konsortsium uurinud EL liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteeme.

Uuringu käigus ilmnes, et kogu haridusmaastik on laiaulatuslik ja mitmekesine. Lisaks traditsioonilistele haridusastmetele nagu näiteks keskharidus ja kõrgharidus (nt keskkoolid, kolledžid ja ülikoolid) kõrval leidus välitegevuste juhendaja koolitusprogrammidele viiteid ka kutsehariduse ja –koolituse tasemel. Enamgi veel, kasulikke viiteid leidus ka näiteks turismi ja spordi hariduse vallast. [14]

Kutsealane pädevus omistatakse erinevatel tasemetel (Euroopa kutsekvalifikatsiooniraamistikku (EQF) arvestades) nii koolitus- kui haridusasutuste tunnistuste mõistes, kuid ka personaalset professionaalset arengut arvesse võttes rakendades Varasemate Õpingute ja Töökogemuse Arvestamise (VÕTA) programmi.

CLO2 projekti käigus otsustati välitegevuste juhendaja kutsealale omaseid pädevusi kaardistades tugineda EQF tasemel 5. Seetõttu on ka ELESA projekti huvides ja tähelepanu all haridus- ja koolitussüsteemide toimimine just sellel EQF tasemel. [15]

Üle Euroopa pakutakse väga palju erinevaid programme ja tunnistusi EQF tasemel 5. Mõned neist klassifitseeritakse lühiajalise õppetsüklina kõrghariduses (***Short Cycles in Higher Education (SCHE)***). Osades riikides kasutatakse SCHE'd kui ülemineku etappi Bologna protsessi alusel esimesse kõrghariduse õppetsüklisse (bakalaureuse õpe, rakenduslik kõrgharidus), mis vastab EQF tase 6'le. SCHE võib olla ülemineku programm või varasemate EQF tase 6 õpingute vältel omistatud ainepunktide (ECTS) akumuleerimine ja ühildamine.

14 http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/Policy_Context_of_the_ELESA_project.pdf
15 https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page

Kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamine: mobiilsus

Euroopa Komisjon käsitleb EQF'd oma koduleheküljel järgmiselt:

- *Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (The European Qualifications Framework (EQF)) on võrdlusraamistik, mis seob omavahel EL riikide kvalifikatsioonisüsteemid ja seeläbi aitab eri maade kvalifikatsioone vastastikku arusaadavamaks ja võrreldavaks muuta.* [16]
- *Selleks, et EQF toimiks, on Euroopa riikidele tehtud ettepanek riiklike kvalifiktasioonide tasemete sidumisek EQF süsteemi tasemetega ning kõigis uutes kvalifikatsiooni tõendavates tunnistustes, diplomites, Europassi dokumentides vastava EQF taseme määratlemiseks.*[17]
- *EQF portaalis leiab riiklike kvalifikatsioonisüsteemide tasemete ja EQF tasemete omavahelise sidumise ja võrdlemise tulemused. Kõnealuses portaalis on võimalik kontrollida, kuidas EL made (kes juba on riiklikud süsteemid seadusandlikult suhestanud EQF'ga riiklik kvalifikatsioonisüsteemi tase on seotud EQF süsteemiga.* [18]

ELESA õppekava on selgelt üles ehitatud EQF põhimõtteid silmas pidades.

Kuigi ELESA konsortsium on täiesti teadlik asjaolust, et EQF'le viitamine tuleb eelkõige teha rahvuslikul tasemel Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) rakendamise koordinatsioonikeskuses (National Coordination Point (NCP)) kaudu, on ELESA õppekava algusest peale EQF taset 5 silmas pidades kujundatud. Kokkuvõttes on ELESA seotud oma ülesehituselt ja olemuselt ECVET punktisüsteemiga ja SCHE'ga.

Veelgi enam, Euroopa Komisjon annab mõista, et "*EQF rakendamiseks tuleb kõiki EQFga läbi riiklike kvalifikatsiooniraamistiku seotud kvalifikatsioonisüsteeme kirjeldada õpiväljundite kaudu.*"[19] Ka ELESA järgib seda põhimõtet.

Ja seetõttu, et ELESA on üles ehitatud õpiväljundeid silmas pidades, võib ELESA't pidada ka sobivaks EL mobiilsust toetavaks tööriistaks, mida saab ühildada ka olemaoleva **Europassi** süsteemiga.

Kuid see on vaid üks külg asjast, teine on seotud kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamisega. ELESA't võib pidada unikaalseks valdkonna poolt algatatud üleeuroopaliseks välitegevuste juhendaja koolitusprogrammiks, mistõttu saab ELESA ühisele kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamisele kaasa aidata ning seeläbi suunata ja edendada ka välitegevuste juhendajate tööalast mobiilsust EL raames.

Võib arvata, et just ELESA üleeuroopaline lähenemine toetab ka selle sobitumist uue EL direktiiviga 2013/55 (asendab direktiivi 2005/36), mis käsitleb kutsealaste kvalifikatsioonide tunnustamist. Direktiiv 2013/55 jõustub alates 18/01/2016. [20]

16 https://europass.cedefop.europa.eu/en/about
17 http://ec.europa.eu/ploteus/en/compare
18 https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?
19 https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?
20 http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?

Kokkuvõte

Eelnenud kokkuvõtliku ELESA õppekava tutvustuse võib valdkonnast ülevaate andmisel koondada järgmiste võtmeterminite abil: **EQF (tase 5), ECVET punktisüsteem, lühiajaline kõrghariduse õppetsükkel (SCHE), õpiväljundid, Europass, kutsealase kvalifikatsiooni tunnustamine (Dir. 2013/55), üleeuroopaline, ja mobiilsus.**

OSA 2

ELESA teekond

(8-etapiline protsess)

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

ELESA teekond

Enne EQFOA projekti taotluse sisseandmist 2006. aastal, kohtusid välitegevuste valdkonna konsortsiumi partnerid (kes on seotud EL poolt rahastatud projektidega) esimest korda Lyon'is, Prantsusmaal 2005. aasta juunis. Kohtumisel osales 15 erineva valdkondliku taustaga inimest peamiselt ülikoolidest ja tööandjate liitudest. Kohtumise eesmärk oli algatada protsess, mis viib pikemas perspektiivis välitegevuste juhendajate koolitamiseks mõeldud kasutamisvalmis õppekava koostamiseni. Selle pikaajalise EL ülese protsessi algatamise eest tuleb tänada Prof. Jean Camy'd Lyoni ülikoolist, Prantsusmaalt.
"Esimesed" partnerid mõistsid selgelt, et sellise eesmärgi saavutamine võtab kaua aega, eeldab mitmete hoolikalt ettevalmistatud etappide edukat läbimist.
EQFOA projekt (2006-2008) oli inspireeritud *fitness* valdkonna sarnastest projektidest (aktiivse puhkuse üks osa) ja Prantsusmaal läbiviidud sotsiaalse dialoogi (*Social Dialogue*) algatustest. EQFOA projekti pidi vastama järgmistele küsimustele:

- Mis on välitegevuste valdkond?
- Millised töökohad on seotud välitegevuste valdkonnaga?
- Mida need töökohad endast kujutavad?
- Milliseid funktsioone välitegevuste valdkonnas hõivatud inimesed täidavad?
- Milliseid pädevusi on vaja (tööandjate poolt nõutud) selleks, et neid funktsioone täita?

Olulisemad EQFOA projekti tulemused olid (etapid 1-5): [21]

1. Välitegevuste valdkonna definitsioon;
2. Välitegevuste valdkonna ametialane kaardistamine;
3. Ametikohtade detailne kirjeldus, sh välitegevuste juhendaja kui keskse ametiala käsitlus.
4. Välitegevuste juhendaja funktsioonide detailne kaardistus, rõhuasetusega teenuse pakkumisega seotud funktsioonidele;
5. EL liikmete riiklike tööandjate organisatsioonide esindajate poolt kogutud pädevused selles osas, mida välitegevuste juhendajalt oodatakse edukaks tööülesannete ja kohustuste täitmiseks erialases valdkonnas.

Tänu koolitajate ja tööandjate liitude edukale ühisele pingutusele, viis EQFOA projekt kiirelt arusaamisele, et ka edasised sammud on täiesti saavutatavad. Uus konsortsium kutsuti kokku ja CLO2 (2008-2010) projekti taotlus anti sisse, mis pidi täitma järgmised kaks peamist sammu kogu selles pikas protsessis (etapid 6 & 7): [22]

6. Leida keskse ametiala parim positsioon Euroopa Kutsekvalifikatsiooni raamistikus (*European Qualification Framework (EQF)*);
7. Määratleda ära õpilaste koolitusprogrammi järgsed teadmised ja oskused, mis vastaksid tööandjate poolt varem ettepandud nõuetele (õpiväljundite raamistik).

CLO2 projekt osutus samuti edukaks ja võimaldas välitegevuste juhendaja kui keskse ametiala paigutada EQF 5 tasemele, ning töötada välja asjakohase õpiväljundite raamistiku.
Tuleb märkida, et CLO2 partnerid jõudsid oma ülesannete täitmisega üsna kaugele ja olid täpsed vajalike õpiväljundite määratlemisel. Koostatud raamistik ei sisaldanud mitte ainult tööandjate poolt nõutud pädevustele vastavaid õpiväljundeid, vaid tõi välja ka selliseid täiendavaid ja soovituslikke asjaolusid nagu "õppimisviisid", "õppekoormus" (hiljem jagati "kontaktõppeks", "iseseisvaks tööks" ja "töökohapõhiseks õppeks"), "ainepunktide kogumine" ja "hindamisstrateegiad". CLO2 konsortsiumi töö kvaliteet ja koolitajate tugev kaasatus üle kogu Euroopa viis kompleksse dokumendi koostamiseni.

Sellise asjade käekäigu järel, mida toetas ka EL Komisjon, oli selge, et 2005ndal aastal püstitatud eesmärgid viivad sihile, ning protsessi viimase etapiga lõpetatakse, või õigemini toodetakse asjakohane mitmekülgne kasutamisvalmis välitegevuste juhendaja väljaõpetamiseks sobilik õppekava (etapp 8). See oligi ELESA projekti võtmetähtsusega eesmärk, mida ei oleks olnud võimalik saavutada ilma EQFOA ja CLO2 projektide käigus välja töötatud ulatuslike materjalideta.

ELESA projekt lõpetab teekonna, mis algas 2005ndal aastal ja mis kokku kaasas erinevatel tasemetel erinevates projektides nii palju kui 26 organisatsiooni 12st EL riigist, lisaks veel Sveitsist ja viiest EL organisatsioonist, ning mitmeid eksperte EL erinevatest riikidest:

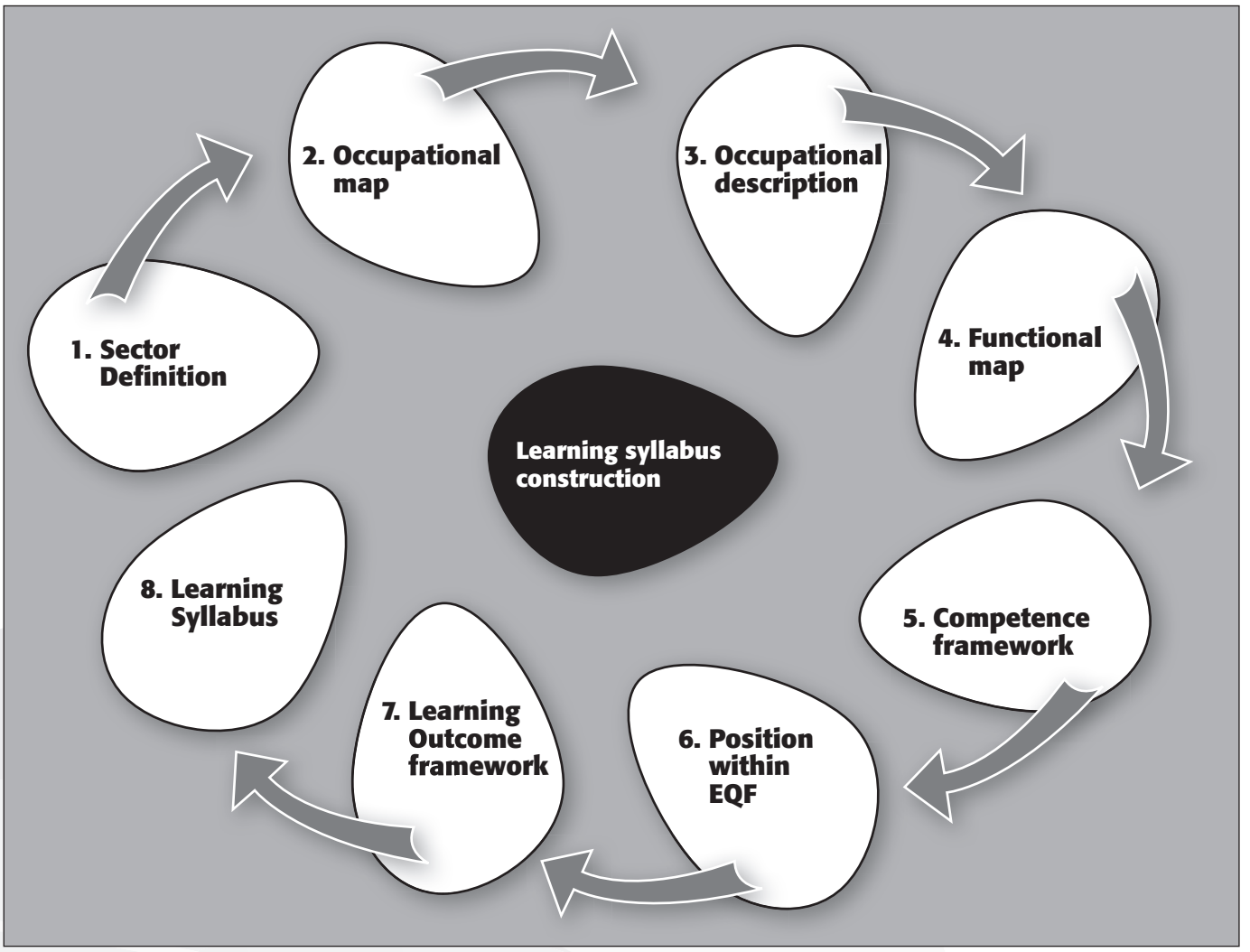
21 Kõik EQFOA asjakohased dokumendid on kättesaadavad: http://www.ec-oe.eu/projects/eqfoa/
22 Kõik CLO2 asjakohased dokumendid on kättesaadavad: http://www.ec-oe.eu/projects/clo2/

Koolitajad:
1. FR-UCBL University - Lyon
2. LT-LAPE University - Kaunas
3. ES-INEFC - Barcelona
4. FI-Vierumaki
5. BE-UCLL Leuven-Limburg
6. IR-ITTralee
7. EE-Tallinna Ulikool
8. GR-Democritus University of Thrace
9. UK-SPRITO (± 2006 +) / UK-SkillsActive
10. FI-HAAGA-HELIA - Vierumaki
11. PT-IDTOUR, University of Aveiro
12. HU-University of Physical Education
13. IR-Coaching IreMaa

EL katusorganisatsioonid:
1. *EU-European Confederation of Outdoor employers* (EC-OE)
2. *EU-European Association of Sport Employers* (EASE)
3. *EU-European Observatoire of Sport and Employment* (EOSE)
4. *EU-EURO-MEI* (European Trade Union)
5. *EU-European Network of Sport Science, Education & Employment* (ENSSEE)

Välitegevuste valdkonna tööandjate liidud, ühingud:
1. FR-SNEPSALPA (France Plein Air) / FR-SNELM
2. IR-ILAM (± 2012 +)
3. NL-VeBON
4. BE-BFNO
5. PT-PACTA / PT-APECATE
6. CH-SOA
7. ES-ANETA
8. GR-HATEOA

Kokkuvõtlikult ja visuaalselt võib ELESA projekti teekonda kujutada järgmiselt:

ELESA 8-etapiline teekond

OSA 3

Varasemad dokumendid

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

Kokkuvõtlik ülevaade varasematest teemakohastest dokumentidest

Kogu selle pika protsessi vältel kogutud informatsiooni kogus on üsnagi toekas, mis on koondatud ja kättesaadav EC-OE koduleheküljel [23] ja/või ELESA koduleheküljel [24].

ELESA projekti vältel olulisemateks võtmetähtsusega dokumentideks olid nendest viis, mistõttu on siinkohal kohane neid tutvustada oma erilise panuse eest lõpptulemuse saavutamisel. Nende viie dokumendi kokkuvõtlikud tabelid on lisatud käesoleva õppekava lisadesse. Õppekava ülesehitusliku protsessi paremaks mõistmiseks, on neid järgnevalt lühidalt kirjeldatud. Need viis dokumenti on:

1. Ametikohtade kaardistus (*Occupational Map*),
2. Ametikohtade kirjeldus (*Occupational Description*),
3. Funktsionaalne kaardistus (*Functional Map*),
4. Pädevuste raamistik (*Competence Framework*) ja EQF tase 5,
5. Õpiväljundite raamistik (*Learning Outcomes Framework*).

1. Ametikohtade kaardistus [25]

Ametikohtade kaardistus katab kaks esimest etappi kogu protsessist, defineerides välitegevuste valdkonna laiema konteksti. Ametkohtade kaardistus käsitleb ka organisatsioonilise ülesehituse, valdkondlike tegevusalade, tööturu andmete, peamiste edasiviivate aspektidega, EL ja riikliku valitsemisega, koostööpartnerite ja tööjõuga seotud küsimustega.
Selline kaardistus hõlmas ka ulatuslikku ülevaadet neljast peamisest töökohast ja neljast välitegevuste valdkonnaga seotud töökohast. Lisades (Lisa 1) on esitatud nimekiri peamistest välitegevustest, mis ametkohtade kaardistusega kaasnes. Toodud nimekiri ei ole kindlasti lõplik, sest aja jooksul tuleb uusi tegevusi juurde, kohandatakse või luuakse, üks viimasemaid on näiteks *Quad bike*.

2. Ametikohtade kirjeldus [26]

See dokument toob välja võtmetähtsusega tegurid, mis aitavad määratleda iga välitegevuse valdkonna ametikoha sisu. See keskendub neljale peamisele ametialale, mis on otseselt seotud tegevuste läbiviimisega.

Ametikohad on identifitseeritud järgmiste aspektide kaudu:
- Ametikoha nimetus;
- Ametikoha kirjeldus;
- Peamised kohustused, mis on seotud ametikoha täitmisel tegevuse läbiviimisega;
- Logistika, müügitöö korraldus ja administratiivtöö;
- Välitegevuste juhendaja nõuded seoses sotsiaal-psühholoogiliste teguritega;
- Füüsiline võimekus ja sotsiaalne käitumine;
- Professionaalse arengu järjepidevus ja karjäärialane liikumine.

23 www.ec-oe.eu
24 www.elesa-project.eu
25 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_A_Industry_Occupational_Map_for_the_Outdoor_Sector__en_.pdf
26 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_B_Industry_Occupational_Description_for_the_Outdoor_Sector__en_.pdf

3. Funktsionaalne kaardistus [27]

Funktsionaalne kaardistus on dokument, mis toob välja välitegevuste juhendaja oluliseimad võtmefunktsioonid:
- välitegevuste peamine eesmärk;
- avaldumisvaldkonnad;
- rollid;
- ülesanded;
- soorituse indikaatorid.

Kuigi dokument on seotud iga töötaja üksiku rolliga, mida tal tuleb välitegevuste töövaldkonnas täita, on oluliseimad funktsioonid ja soorituse indikaatorid välja toodud kõige tähtsama rolli puhul, mida iga juhendaja täidab: "teenuse pakkumine" ehk siis tegevuse läbiviimine, millele on ka kogu projekt keskendunud (vt. Lisa 4).

4. Pädevuste raamistik ja EQF tase 5 [28]

EQFOA projekti viimane dokument pädevuste raamistiku kohta toob välja välitegevuste juhendajalt nõutud pädevused. Esmalt identifitseerisid need pädevused EL aktiivse puhkuse välitegevuste valdkonna tööandjad (vt. Lisa 2).

Pädevuste raamistik põhineb "turvalisuse ja ohutuse tagamisel" ning jagab pädevused nelja teemavaldkonda:
- Sisemine hoiak (*Inner Aptitude*);
- Inimestevaheline kommunikatsioon (*Interpersonal Communication*);
- Keskkond (*Environment*);
- Vahendid (*Equipment*).

Need pädevused jaotati omakorda neljaks alajaotuseks, kihiks:
- Baaspädevused;
- Kõigile välitegevustele ühised pädevused;
- Alam-valdkonnaga seotud teadmised ja oskused;
- Tegevus(valdkonna)le omased teadmised ja oskused.

Kuigi mitmete harjutuste ja arutelude tulemusena otsustati keskenduda EQF 5 tasemele, ei pidanud ELESA konsortsium vajalikuks lisada siinkohal välja toodule EQF teemaga seotud täpsemaid töötulemusi. Üheks põhjuseks on ka asjaolu, et ELESA kutsetaseme EQF 5 kvalifkatsiooni puhul tuleb lähtuda riiklikul vastutaval Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku (EQF) rakendamise koordinatsioonikeskusel (*National Coordination Point (NCP)*). [29]

27 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_C_Functional_Map_Outdoor_Sector__en_.pdf
28 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_D_The_Outdoor_Animator_Competence_Framework__en_.pdf
29 https://ec.europa.eu/ploteus/en/recognition-qualifications

5. Õpiväljundite raamistik [30]

Õpiväljundite raamistik täidab selgelt selle tühimiku, mis jääb pädevuste raamistiku ja välitegevuste juhendaja koolitamiseks välja töötatud kasutamisvalmis õppekava vahele (vt. Lisa 3).

Raamistik koosneb koos eelpooltoodutega kaheksast õpiväljundite ühikust:
- Ainepunktide maht;
- Õppimisviisid;
- Hindamisstrateegiad;
- Detailne vastavus nõutud pädevusele (vastavalt pädevuste raamistikus kirjeldatule)

ELESA välitegevuste juhendaja kasutamisvalmis õppekava koostamiseks kasutatud kaheksa õpiväljundite ühikut (kui steppingstone) on:
1. Juhendamisoskused;
2. Turvalisuse juhtimine välitegevuse valdkonnas;
3. Tehniliste vahendite haldamine;
4. Turvavarustuse reguleerimine ja haldamine;
5. Professionaalsed pedagoogilised ja kommunikatsiooni strateegiad;
6. Töökohapõhine praktika;
7. Välikeskkonnaga seotud teadmised, väärtused ja austav suhtumine;
8. Inimkomponent välitegevustes.

30 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/CLO2/2_Learning_Outcomes_Matrix_English.pdf

OSA 4

Õppekava

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

Tutvustus

ELESA projekti eesmärgiks on luua eriala valdkonna poolt algatatud kasutamisvalmis üle-euroopaline õppekava välitegevuste juhendajate koolitamiseks.

ELESA projekti positsioon haridusmaastikul ja tööalases keskkonnas laiemalt, leiab käsitlemist dokumendis '*Policy Context*' [31], uurimismetoodika, õppekava moodulite arendus ja erialase tehnilise pädevuse *(PTC)* moodulid leiavad käsitlemist dokumendis '*Desk Research Summary*' [32].

Õppekava on esitatud 12ne moodulina ning 16ne erialase tehnilise pädevuse (PTC) moodulina valitud välitegevuste kohta.

'*Desk Research Summary*' dokumendis esitatud uurimistulemuste põhjal moodustati 12 eriala moodulit ("pehmete oskuste" kohta), mis sisaldavad 40 valitud õpitulemust [33].

Eriala moodulite ülesehitus:

1. Mooduli kirjeldus/eesmärk
2. Õppekoormus
3. ECVET ainepunktid
4. Eelteadmised/eedlusained
5. Õpiväljundid
6. Soovituslikud õpetamis- ja õppimisviisid
7. Soovituslikud hindamismeetodid
8. Õppekava erialamooduli teemadd ja sisu lühikirjeldus
9. Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus
10. Ajakirjad, kodulehed ja õppematerjalid

Nagu ka varasemalt õppekava tutvustuses on märgitud, eriala moodulid määravad ära vaid valdkonna spetsiifilise sisu välitegevuste juhendaja koolitusprogrammis. Soovituslikele õppimis- ja õpetamisstrateegiatele ning hindamis vormidele (didaktiline käsitlus) on küll tähelepanu pööratud, kuid lõplik vastutus valitud metoodika ja didaktika osas on koolitaja kanda. Sarnane argumentatsioon kehtib ka soovitusliku kirjanduse, ajakirjade, kodulehtede ja kursuse materjalide osas. Nimetatud mooduli osad on jäetud õppekavas tühjaks, neid võib iga koolitaja oma valiku kohaselt täita.

PTC moodulid ("kõvad oskused") keskenduvad erialase tehnilise pädevuse määratlemisele ja kindlaks määramisele, neid on igal välitegevuste juhendajal vaja, et juhtida ja juhendada tüüpilisi "**igapäevaseid**" ja "**tavapäraseid**" välitegevusi, mida teenusena pakutakse.

PTC moodulid on tegelikult kahepoolsed – ühest küljest on tegemist erialase tehnilise pädevuse nõudmiste määratlemisega, teisest küljest esitatakse soorituse kriteeriumid. Seega lisatakse õppekava juurde kokku 16 PTC moodulit, mis on seotud 16ne valitud välitegevusega.

PTC moodulite puhul tuleb rõhutada, et nende mõiste ja funktsioon (erialase tehnilise pädevuse moodulid) erialases valdkonnas ei tähenda seda, et ükski juba toimiva ja tunnustatud koolitusprogrammi poolt väljastatav diplom, sertifikaat või tunnistus kaotaks kehtivuse, olulisuse või usaldatavuse. Pigem eeldatakse ja tuuakse esile, et ei ole niivõrd tähtis, kus ja kuidas välitegevuste juhendaja on jõudnud erialase tehnilise pädevuseni üht või teist tegevusala silmas pidades. Kõige olulisem on see, et välitegevuste juhendaja on võimeline tõendama oma pädevust demonstreerides nõutud erialast tehnilist pädevust sobivas loomulikus ja/või kunstlikus keskkonnas vastavalt erialase valdkonna nõuetele [34].

Kokkuvõttes koosneb kõnealune välitegevuste juhendaja õppekava:

- 12st eriala moodulist ja,
- 16st erialase tehnilise pädevuse moodulist.

31 http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/Policy_Context_of_the_ELESA_project.pdf
32 http://elesa-project.eu/6/
33 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/CLO2/2_Learning_Outcomes_Matrix_English.pdf
34 http://www.elesa-project.eu/fileadmin/user_upload/documents/ELESA_Desk_Research_Summary.pdf (lk. 38 – 41).

1. Eriala Moodulid

12 Eriala Moodulit on järgmised:

1. Välikeskkond (*Outdoor environment*)
2. Välitegevuste juhendaja kui elukutse (*Outdoor animation as a Profession*)
3. Turvalisuse baasprogramm (*Basic Safety Program*)
4. Üldiste tehniliste vahendite haldamine (*Managing General Technical Resources*)
5. Rakenduslik füsioloogia (*Applied Physiology*)
6. Töökoha organiseerimine ja juhtimine (*Workplace Organization - Management*)
7. Juhendamisoskused (*Animation Skills*)
8. Spetsiifiliste tehniliste vahendite kasutamine (*Use of Specific Technical Resources*)
9. Rakenduspsühholoogia (*Applied Psyhology*)
10. Pedagoogika ja kommunikatsiooni strateegiad (*Pedagogy and Communication Strategies*)
11. Turvalisuse juhtimine/tagamine (*Safety Management*)
12. Teenuse osutamine töökohal (*Workplace organisation service delivery*)

1 Väliskeskkond

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena on õpilane võimeline selgitama piirkonna/maastiku ja välikeskkonna ajaloolisi, kultuurilisi ja looduslikke eripärasid, ning tunneb ja rakendab asjakohaseid seaduseid, regulatsioone, reegleid ja norme. Sellised laiaulatuslikud teadmised toetavad õpilase ulatuslikku arusaama välitegevuste ja külastajate ootustega seotud aspektidest ja ressurssides. Sellised teadmised tuleb arvesse võtta igal ajal kui välitegevuste juhendaja teenindab külastajaid valitud sihtkohas, eesmärgiga selgitada külastajatele keskkondlikku konteksti, jagada täpset ja asjakohast informatsiooni ning pakkuda kvaliteetset teenust.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
180	60	0	240	9

Eelteadmised/Eeldusained
N/A

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Kirjeldab ja selgitab töökohaga/sihkohaga seotud kutluurilist, ajaloolist ja kohaliku keskkonna kohast olustikku
2	Kirjeldab ja selgitab töökohaga/sihtkohaga seotud kutluurilisele, ajaloolisele ja kohalikule keskkonnale omast olustikku.
3	Kirjeldab ja selgitab rahvusvahelist märgistust/tähistust nagu näiteks spetsiaalsed märgistatud looduskaitsealad.
4	Rakendab töökohal/sihtkohas loodussäästlikke käitumistavasid (“*leave no trace*”)
5	Tunneb ja seostab meteoroloogilised teadmised topograafilistega

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1, 2, 4 & 5	1 & 2
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	5	1 & 2
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	1, 2, 4 & 5	1, 2 & 3
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1, 2 & 3	1, 2 & 3
6	Loeng (presentatsioon jms)	1, 2, 3, 4 & 5	1, 2 & 3

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1, 2, 3, 4 & 5	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	4	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	1, 2 & 3	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	1, 2, 3, 4 & 5	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Ajalooline, kultuuriline ja sotsiaalne keskkond	KÕ = 80 IT = 20 PR = 0	• Rahvusliku ja maailma klassifikaatoriga pärandid • Muud materiaalsed ja mittemateriaalsed pärandid ja traditsioonid piirkonnas/ maastikul: mäestiku/maapiirkonna arhitektuur, kohalikud ehitustraditsioonid/ tehnikad, ajalugu, etnograafia, tööriistad ja –vahendi… • Eelajaloolised ja ajaloolis verstapostid • Kultuur: kunst, folkloor, laulud, lood ja legendid, rahvariided ja traditsioonid, gastronoomia ja önoloogia: printsiibid, võtmetegurid • Kohaliku ja regionaalse tähtsusega traditsioonilised majandustegevused ja ettevõtlus
2	Looduslik keskkond	KÕ = 60 IT = 20 PR = 0	• Geograafia, • Iseloomulikud maastikuelemendid: teadmised sihktohast ja geomorfoloogia • Looduslike piirkondade tsoonid: mäestik, mets, jõed jne • Orienteerumise ja navigeerimise tehnikad: orienteerumine, topograafia, vahendid/varustus/abivahendid, tähistused ja märgistused • Meteroloogia ja atmosfääriteadused: pilved, sademed, õhuvoolud, niiskussisaldus, õhurõhk, tormid, udu jt. • Klimatoloogia: kliima, mikro-kliima, välitingimustes tegutsemise spetsiifika • Hüdroloogia: põhjavesi ja allikad, aluspõhja vesi, vee ringlemine looduses ja veebilanss, hüdrosfääri ja amotsfääri vete ühtsus, looduslikud ja kunstlikud (nt tammide poolt põhjustatud) ujutused • Lumi, sademed ja lumelaviinid, lume muundumine, tuule ja õhutemperatuuri mõju sellele. • Looduslikud kasvukohad ja piirkondade klassifikatsioon • Bioloogilise mitmekesisuse (floora, fauna) klassifikatsioon ja põhimõtted • Ökoloogia
3	Välitegevused välitingimustes: normid, regulatsioonid, mõjud ja taristu	KÕ = 40 IT = 20 PR = 0	• Seadused, reeglid & normid looduskeskkonnas tegutsemiseks (kontekst) • Välitegevuste pakkumine ja läbiviimine mitmekesises ja erilaadses looduskeskkonnas • Infrastruktuur ja rajatised (puhkekeskused, turismikeskused, kohalik omavalitsus, suusakeskused ja mäetõstukid, mäepatrull; kaubandus, hotellid, reisibürood ja-agendid...): ehitised/rajatised ja nende kasutamine ning taaskasuamine/-elustamine. • Globaalse jätkusuutlikkuse konspetsioon • Inimtegevuse ja keskkonna omavaheline suhtestumine • Loodussäästlikkuse strateegiad (*Leave no Trace*), eetika välitegevuses • Ökoloogia tähtsus, loodus- ja kultuuripärandit tutvustavad rajad välitegevuste pakkumisel • Keskkonna/piirkonna taustauuring välitegevuste planeerimisel ja läbiviimisel • Kliima mõju turimispiirkonnale • Maastik kui turismiressurss ja tööobjekt • Turmispiirkonna kaartide üldine ülesehitus, geograafilised võtmeelemendid, legendid

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

2 Välitegevuste juhendaja kui elukutse

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline andma ülevaate aktiivse puhkuse ja välitegevuste valdkonna kutsealase töökeskkonna konseptuaalsetest põhimõtetest, ajaloostest ja kultuurilistest aspektidest. Õpilane oskab analüüsida oma välitegevuste juhendaja kui elukutse positsiooni ja võimalusi arvestades välitegevuse valdkonna konketsti, ning oskab rakendada parimaid praktikaid teenuse osutamisel.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
140	20	300	460	17

Eelteadmised/Eeldusained
Baasteadmised erinevate välitegevuste kohta

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Määratleb ja selgitab välitegevuste juhendaja elukutse karakteristikud
2	Selgitab ja rakendab välikeskkonnas väliegevuste juhtimise ja juhendamise parimaid praktikaid.
3	Reageerib sobivalt muutuvatele tingimustele teenuse osutamise perioodil.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	N/A	N/A
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	2 & 3	3 & 4
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	2 & 3	3 & 4
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	1	3 & 4
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1	1 & 2
6	Loeng (presentatsioon jms)	1, 2 & 3	1, 2, 3 & 4

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	2 & 3	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	2 & 3	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	2	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	2 & 3	L
5	Kirjalik hindamine	1	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Ülevaade valdkonnast	KÕ = 45 IT = 5 PR = 50	• Aktiivse puhkuse, rekreatsiooni, välitegevuste valdkonna, turismi ja spordi konseptsioonid • Aktiivse puhkuse defintisoon, turismi ja vaba aja evolutsioon: ajalugu, tarbijakeskne lähenemine, sotsiaalne evolutsioon ja perspektiiv
2	Aktiivse puhkuse valdkond	KÕ = 45 IT = 5 PR = 50	• Õuesõppe/välipedagoogika traditsioonid (*Outdoor Learning*) • Osalejate ootused välitegevustes • Tänapäevased trendid ja päevakorralised teemad välitegevuste juhtimisel ja juhendamisel • Seiklustegevuste metodoloogia; välitegevusprogrammid, rekreatiivsete tegevuste kursused • Õuesõppe/välipedagoogika praktika mudelid, õppetsüklid
3	Erialane kutse-eetika	KÕ = 25 IT = 5 PR = 100	• Isiklik välimus ja käitumine, *savoir vivre* • Isiklik hoiak ja omadused • Ametialane eetika • Lastekaitsealased eeskirjad
4	Erialane kutse-identiteet	KÕ = 25 IT = 5 PR = 100	• Pädevuse konseptsiooni mõistmine • Personaalse ametialase professionaalsuse kujundamine ja areng • Giidi ja välitegevuste juhendaja kompetentsid • Isiklikud kogemused (profiil) välitegevustes, turimis • Informatsiooni ja tehnoloogia haldamine

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
	Raamatu pealkiri	**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
	Valdkond	**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

3 Turvalisuse baasprogramm

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Käesolevas esimeses turvalisuse moodulis tutvustatakse õpilasele nõutud baasteadmisi, oskusi ja suhtumist, et tagada turvaline keskkond nii külastajatele/klientidele kui välitegevuste juhendajale endale. Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline määratlema ja selgitama Euroopas kehtivat ja riiklikku seadusandlust, mis kehtib välitegevuste valdkonnas ning demonstreerima nendes tingimustes ka sobivaid esmaabi oskusi.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
40	20	0	60	2

Eelteadmised/Eeldusained
Eriala moodul 2 : Välitegevuste juhendaja kui elukutse

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Määratleb ja selgitab riikliku turvalisusega seotud seadusandlust, mis on seotud välitegevusprogrammidega.
2	Rakendab ja põhjendab riiklikke ja kohalikke regulatsioone, mis on seotud välitegevusprogrammi turvalisusega.
3	Omandab esmaabi alase pädevuse, mis on sobilikud aktiivse puhkuse ja välitegevuste valdkonnas, ning demonstreerib nende oskuslikku rakendamist.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljundid**	**Õppekava erialamooduli teema**
1	Praktiline töö/koolitus	3	3
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	N/A	N/A
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	N/A
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1, 2 & 3	3
6	Loeng (presentatsioon jms).	1, 2 & 3	1, 2 & 3

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljundid**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	2	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	3	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	N/A	N/A
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	1, 2 & 3	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Vastutus & kohustus; kindlustus	KÕ = 10 IT = 10 PR = 0	• Välitegevuste juhendaja ja tarbijate kohustuste ja vastutuse konseptsioon • Erialase vastutuse võtmise/andmise põhimõtted: ametialane kaitse • Kindlustus: ühiskondlik vastutus, töötajate kindlustus, klientide isiklik kindlustus • Lastekaitsealane teadlikkus, seadused, programmid
2	Sissejuhatus riskijuhtimisse	KÕ = 5 IT = 0 PR = 0	• Riskijuhtimisega seotud terminoloogia • Paradoksid välitingimustes tegutsemisel, riski tasakaalustamine • Teenuse osutamisega seotud kasutus- ja tegevusjuhendite kasutamine (tutvustus, praktilised harjutused)
3	Esmaabi välistingimustes ja puutumata looduse korral	KÕ = 25 IT = 10 PR = 0	• Üldised esmaabi osutamise põhimõtted välitingimustes ja puutumata looduses tegutsemisel • Toimetulek hädaolukorras • Toimetulek vigastustega • Toimetulek intsidentide ja teiste ootamatute situatsioonide korral • Hädaolukorra juhtimine • Esmaabi vahendite valik: komplekti koostamine, selle kohandamine vastavalt tegevusele, hooldamine ja kasutamine.

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

4. Üldiste tehniliste vahendite haldamine

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Õpilane saab selle mooduli läbimise tulemusena ettevalmistuse erinevate tehniliste välistingimustes kasutatavate vahendite kasutamiseks ja juhtimiseks parimal võimalikul ja turvalisel moel. Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline valima, kasutama ja hooldama kõiki vajalikke vahendeid, varustust, riietust ja kaitsevahendeid, mis tulenevad vastavasisulisest seadusandlusest, regulatsioonidest, reeglitest, normidest, tootja- või müüjapoolsetest kasutusjuhenditest.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
200	60	130	390	15

Eelteadmised/Eeldusained
N/A

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Selgitab varustuse ja vahendite kasutamise põhimõtteid vastavalt tootjapoolselt kehtestatud kasutusjuhendile
2	Mõistab ja analüüsib varustuse/vahendi funktsionaalsust ning sobivat kasutamist eduka soorituse õnnestumiseks, selgitab selle võtmeomadusi.
3	Võtab vastutuse varustuse/vahendi sobiva käsitsemise ees.
4	Monitoorib varustuse/vahendi kasutamist ning tunneb ära ebasobiva ja ohtlikku kasutusviisi.
5	Identifitseerib varustuse/vahendiga seotud probleemi ja/või intsidendi, esitab sellekohase aruande
6	Selgitab ja järgib varustuse/vahendiga seotud kasutusjuhendit selle järelvalve ja hoolduse teostamiseks.
7	Tuvastab uue/kaasajastatud informatsiooni tegevusega seotud varustuse/vahendi kohta
8	Järgib protseduurilisi juhendeid laovarude ja ladustamise kohta
9	Mõistab, selgitab ja tõlgendab sobivalt EL märgistust

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 & 9	3 & 4
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1, 2, 3, 4 & 5	3 & 4
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	N/A
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	9	1 & 2
6	Loeng (presentatsioon jms)	2, 6, 7, 8 & 9	1, 2 & 4

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 & 9	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	1, 2, 3, 4, 5 & 8	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	2, 6 & 7	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	6 & 7	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Seadused ja reeglid	KÕ = 20 IT = 10 PR = 10	• Seadused, standardid, tähised (sümbolid), varustusele/vahenditele kehtivad sertifikaadid • Varustuse/vahendite märgistamine • Tootjapoolse informatsiooni hankimine varustuse/vahendi kohta
2	Varustuse/vahendi kohane üldinformatsioon	KÕ = 40 IT = 40 PR = 20	• Materjalid ja nende funktsionaalsus, füüsikalised omadused, materjali koostisosad ja nende käitumine erinevates tingimustes, (plastikaat, sünteetilised kiud, erinevad tekstiilid, alumiinium, raud ja selle koostisosad), hind ja rahaline väärtus. Tootjate külastamine/külalisesinemised. • Tegevusega seotud varustuse/vahendi kohta uue/kaasajastatud informatsiooni tuvastamine ja töötlemine
3	Varustuse/vahendite kasutamine, ladustamine, laoseisu kontrollimine	KÕ = 80 IT = 5 PR = 50	• Varustusele/vahenditele kehtivad juhendid ja kasutusreeglid; adekvaatne ja sobiv tootja- ja müüjapoolsetest kasutusjuhenditest lähtuv kasutamine. Praktiline kogemus varustuse/vahendite jaemüügis/kaubanduses. • Sobiva varustuse/vahendite ja riietuse valik sõltuvalt tegevusest. • Sobiv varustuse käsitlemine • Ladustamine ja varustuse/vahendite kasutamise registreerimine , laoseisu kontrollimine
4	Ebasobiv kastumine, instidendid, hooldus/parandamine, aruandlus	KÕ = 60 IT = 5 PR = 50	• Varustuse/vahendi ebasobivast kasutamisest ja käsitlemisest ning keskkonna mõjudest tulenevad probleemid, • Võimalikud intsidendid ja õnnetused • Varustuse/vahendi kasutamisest tulenevate probleemide ja intsidentide kohta aruande koostamine, ettevalmistamine ja esitamine • Varustuse/vahendi hooldamine/parandamine tavatingimustes ja hädaolukorras

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

5. Rakenduslik füsioloogia

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline üldjoontes kirjeldama ja selgitama, kuidas füsioloogia, anatoomia ja biomehhaanika aluspõhimõtted on rakendatavad välistegevusprogrammi ettevalmistamisel, kohandamisel ja läbiviimisel.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
50	10	30	90	4

Eelteadmised/Eeldusained
N/A

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Võtab arvesse inimese füsioloogia ja anatoomia aspekte välitegevuste läbiviimisel.
2	Hindab välitegevustes osalejate võimekust ja valmidust välitingimustes toimetulekuks.
3	Tunneb ära ja reageerib tingimuste muutustele, ja sellele kuidas inimkehale need muutused mõjuvad.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1, 2 & 3	1, 2 & 3
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1, 2 & 3	3
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	N/A
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1, 2 & 3	2 & 3
6	Loeng (presentatsioon jms)	1, 2 & 3	1, 2 & 3

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	N/A	N/A
2	Soorituse hindamine välitingimustes	1, 2 & 3	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	N/A	N/A
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	1, 2 & 3	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Inimese keha liikumises	KÕ = 15 IT = 5 PR = 0	• Anatoomia põhiprintsiibid: liikumiselundkond(skelett, liigesed, lihased), siseelundkond, organsüsteemid, närvissüsteem ja vaskulaarisüsteem • Biomehhaanika/kinesioloogia põhialused: liikumisaparaadi ja motoorika juhtimine, motoorse arengu ja motoorsete oskuste omandamine, tegevusvahendi ja liikumisaparaadi koostoime ning füüsilised tagajärjed.
2	Inimese keha funktsionaalsus	KÕ = 15 IT = 5 PR = 0	• Füsioloogia põhiprintsiibid: lihastalitlus, südame veresoonkonna ehitus ja talitlus, hingamis-, seede-, kuse-suguelundkonna talitlus; organismi regulatsioonimehhanismid: endokriinsüsteemi ja närvisüsteemi talitlus. • Inimkeha ehituse ja talitluse põhimõtteid; aeroobne ja anaeroobne võimekus; energeetiline talitlus.
3	Inimese keha talitlus välistingimustes	KÕ = 20 IT = 0 PR = 30	• *Fitness* ja tervis • Kehalise aktiivsuse mõju fitnessi ja tervise seisundile • Välikeskonna mõju osalejatele; külastajate/klientide psühholoogiline kaasatus; hirmud, kõrgusekartus, motivatsioon • Metabolismi ja termolregulatsiooni põhiprintsiibid ja talitlus • Vedelikupuudus (vee taastamine, spordijoogi koostis ja keha vajadused; vee paigutumine kehas), hüpotermia (alajahtumine ning keha termilise tasakaalu olemus, kohanemine palava ja külmaga), väsimus, vigastused, stress • Toitumine: tasakaalsutatud kalorikulu, vajadus tegevuse ajal, energiakulu. • Meditsiinilised andmed/ajalugu: analüüs, skriining (olulisemad näitajad, vigastused, ravimid, esmaabi olukorrad jms)

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

6. Töökoha organiseerimine ja juhtimine

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Käesolev moodul annab ülevaate sellest, kuidas välitegevuste juhendaja töökohal opereerib ja kuidas ettevõte toimib, millised on opereerimisega ja toimimisega kaasnevad reeglid ja regulatsioonid, millised on toote disaini ja arengu olulisemad aspektid. Ainemooduli läbimise tulemusena on õpilane võimeline analüüsima, rakendama ja reflekteerima neid põhimõtteid oma töökohal.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
60	50	120	230	8

Eelteadmised/Eeldusained
Eriala moodul 2 : Välitegevuste juhendaja kui elukutse

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Väljendab selgesti võimet reflekteerida *välitegevuste juhendaja* elukutsega seotud praktikat ja kogemusi.
2	Määratleb ja seab tähtsuse järjekorda välitegevuse pakkumisega soetud võtme aspektid
3	Tegutseb lähtuvalt valdkonnas kehtivatest reeglitest ja regulatsioonidest

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	N/A	N/A
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	N/A	N/A
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste *ju*hendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	2	2
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1, 2	1, 2 & 3
6	Loeng (presentatsioon jms)	1, 2 & 3	1, 2 & 3

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	N/A	N/A
2	Soorituse hindamine välitingimustes	N/A	N/A
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	2	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	1	J
5	Kirjalik hindamine	2 & 3	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Seadused ja regulatsioonid	KÕ = 20 IT = 20 PR = 50	• Turismi seadusandlus: turismiorganisatsioonid, agentuurid, reisibürood jt • Riiklik äri- ja tööõigus: töölepingu seadus, sisekorra eeskirjad, kollektiivlepingud, palgaseadus, sotsiaalkindlustus, töötukindlustus, pensionifond, muud sotsiaalse kaitsega seotud kulutused, • Rahvusvaheline äri- ja tööõigus. Rahandusalased ja juriidilised aspektid, juriidilised struktuurid, maksusüsteemid, raamatupidamine
2	Ettevõtte funktsioneerimine	KÕ = 20 IT = 20 PR = 50	• Ettevõtte organisatsioon ja juhtimine; inimeste rolli mõistmine ettevõttes • Koostööpartnerlusega seotud spetsiifika (nt reisikorraldaja esindaja + kohalik giid): kohustused ja vastutus, kommunikatsioon, igapäevane töökorraldus ja juhtimine, probleemide lahendamine ja raporteerimine
3	Toote disain	KÕ = 20 IT = 10 PR = 20	• Toote arendus ja disain: andmete kogumine, tootmise tehnikad hinnakujundus, tulemuste valideerimine, turundus, müük, järelteenindus • Välitegevuste valdkonna spetsiifilised tooted ja paketid, tarnijate koostöö • Kliendikeskse tegevusprogrammi võtmeaspektid

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

7. Juhendamisoskused

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Juhendamisoskuste moodul on praktilist laadi eriala moodul, mis keskendub "gruppide juhtimisele ja juhendamisele". Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline rühmi juhtima ja juhendama rakendades parimaid praktikaid välitegevuste läbiviimisel välitingimustes inimestevahelist suhtlemist ja rühmade juhtimist silmas pidades.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
140	10	400	550	20

Eelteadmised/Eeldusained
Baasteadmised erinevatest välitegevustest

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Oskab animeerida erinevat tüüpi rühmi iseseisvalt vastvalt rühma karakteristikutele, võimakusele ja valmidusele.
2	Oskab tegevust juhtida dünaamiliselt ja aktiivselt, ning võtab toimuva eest vastutust.
3	Analüüsib erinevate osalejate vajadusi ning reageerib vastavalt (sh erivajadustega osalejad)
5	Selgitab välja parimad sobivad aktiivtegevuste juhtimise ja juhendamise reflektiivsed praktikad ning rakendab neid

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	2 & 3	2
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1, 2, 3 & 4	1 & 2
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	1, 2 & 4	1 & 2
4	Välitegevuste *ju*hendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	1, 2, & 3	1 & 2
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	N/A	N/A
6	Loeng (presentatsioon jms)	1, 2, 3 & 4	1 & 2

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1, 2, 3 & 4	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	1, 2 & 3	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	4	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	2	J
5	Kirjalik hindamine	3 & 4	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Inimestevaheline suhtlemine	KÕ = 70 IT = 5 PR = 200	• Sotsiaalteadused: sotsiaalkultuurilise keskkonna peamised karakteristikud, välisturistide teenindamine • Inimteadused: inimeste käitumine tundmatus piirkonnas ja ootamatus olukorras, usalduse ja väärtustamise kujundamise tehnikad • Klientidele lähenemise psühholoogilised aspektid • Usaldus ja inimestevahelised suhted, kliendi mugavustunde kontrollimine ja hindamine • Otsustusprotsessi toimetulek erinevate inimtüüpidega
2	Rühma juhtimine	KÕ = 70 IT = 5 PR = 200	• Grupidünaamika • Koostöötegevused ja mängud • Grupi juhtimise tehnikad: organiseerimine, juhtimine, eestvedamine, juhendamine, suunamine, coaching (sh erivajadustega rühma) • Superviseerimise tehnikad: sobiva keskkonna loomine, kliendi (sh erivajadustega) vajadustele vastamine, psühholoogiline abi, gruppide liikumine ja transportimine • Välitegevuste juhtimise ja eestvedamise stiilid ja õpetamise viisid, iseloomulikud jooned ja valik välitingimustes tegutsemisel. • Tegevuse läbiviija kohustused ja vastutus kliendi, ettevõtte ja avalikkuse ees. • Pädeva tegevusjuhi, juhendaja, suunaja roll kogemuste ja riskide tasakaalustamisel • Juhtimise ja eestvedamise oskuste arendamine; parimad praktikad • Eetika ja väärtused välitegevuste juhtimisel ja juhendamisel.

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

8. Spetsiifiliste tehniliste vahendite kasutamine

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Käesoleva ainemooduli sisuks on valmistada õpilane ette turvaliseks ja efektiivseks tegevuses vajamineva kogu varustuse ja tehniliste vahendite kasutamiseks, eelkõige nendes tegevustes, millele spetsialiseerutakse. Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline välja tooma tööalastes situatsioonides inimeste ja vahendite transpordiga seotud riskid ja vastutuse, ning rakendama paremaid praktikaid.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
70	40	120	230	8

Eelteadmised/Eeldusained
N/A

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Selgitab varustuse/vahendite tootjapoolsele kasutusjuhendile vastavat kasutamist
2	Mõistab ja analüüsib varustuse/vahendi funktsionaalsust ja toimimist konkreetses välitegevuses, selgitab võtmetegureid.
3	Võtab vastutust varustuse/vahendi õige kasutamise eest
4	Jälgib varustuse/vahendi sobivat kasutusviisi ning tunneb ära ohtliku ja mittesobiva kasutusviisi, ning reageerib vastavalt.
5	Valib sobiva ja vajaliku grupivarustuse ja isikliku turvavarustuse vastavalt kahele valitud välitegevusele.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1, 2, 3, 4 & 5	1 & 2
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1, 2, 3 & 4	1 & 2
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste *ju*hendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	1 & 2
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	5	1 & 2
6	Loeng (presentatsioon jms)	2	1 & 2

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1, 2, 3, 4 & 5	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	N/A	N/A
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	2	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	1, 2, 3, 4 & 5	N/A
5	Kirjalik hindamine	5	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Varustus/vahendid	KÕ = 40 IT = 30 PR = 90	• Spetsiifilise varustuse/vahenditega seotud nõuded ja piirangud tegevuskategoorias (maa, järved ja meri, vooluga jõed, õhk, lumi) • Varutsuse/vahendite ja riietuse sobitamine tegevusega, tingimustega ja kasutajatega. • Isiklik turvavarustuse roll ja valik • Otstarbekas ohutusalaste tarvikute/lisavarustuse kasutamine • Klientide varustuse/vahendite kasutamise instrueerimine ja jälgimine • Spetsiifilise varustuse/vahendi parandamine (häda- ja eriolukorras)
2	Transport	KÕ = 30 IT = 10 PR = 30	• Sõiduluba, juhiload; liiklusreeglid, üldine käitumine liikluses, tüüptoimingud ja ohutu liikluskultuuri kontrollimine • Inimeste transport: ettenähtud seaduste ja ettevõtte poolt seatud reeglite järgmine ja kontrollimine, turvalisuse tagamine ja kontrollimine • Varustuse/vahendite transport: transpordivahendi ja haagiste laadimine, asjakohased reeglid, turvalisuse tagamine ja kontrollimine • Köite/koormarihmade kasutamine ja varustuse kinnitamine nende abil edasisiseks transportimiseks. • Pukseemirmisvahendite ja katuseraamide kasutamine (sh vajalik varustus, kasutusjuhendid, laadimisjuhised) • Erivajadustega inimeste transportimisega seotud reeglid ja parimad praktikad • Turvaline transport

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

9. Rakenduspsühholoogia

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline kirjeldama ja selgitama inimpsühholoogia baaspõhimõtete rakendamist kliendikesksete väliegevusporgrammide ettevalmistamisel, läbiviimisel ja kohandamisel.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
70	10	30	110	4

Eelteadmised/Eeldusained
N/A.

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Analüüsib ja hindab erinevate osalejate valmidust ja võimekust välitegevustes ja välitingimustes tegutseda.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1	2
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1	2
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste *ju*hendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	N/A
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	N/A	N/A
6	Loeng (presentatsioon jms).	1	1 & 2

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	N/A	N/A
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	N/A	N/A
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	1	J
5	Kirjalik hindamine	1	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Inimmõistus ja liikumine	KÕ = 35 IT = 5 PR = 15	• Psühholoogia põhialused • Mugavustsooni konseptsioon • Vaimne tervis ja vormisolek • Psühhofüsioloogia
2	Inimmõistuse funktsioneerimine välistingimustes tegutsedes	KÕ = 35 IT = 5 PR = 15	• Psühholoogia põhprintsiipide rakendamine välitingimustes tegutsemisel • Rakenduslik psühhofüsioloogia • Sotsiaalse kasvatuse ja keskkondlike tingimuste (muutumise) mõju inimkäitumisele, • Mugavustsooni konseptsiooni rakendamine välitegevustes • Klientide/osalejate riskitaju ja sellest tulenev käitumine

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

10. Pedagoogika ja kommunikatsiooni strateegiad

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline kõigi osalejatega välitingimustes efektiivselt kommunikeeruma tegutsedes vähemalt kahes keeles, ning demonstreerima sobivaid pedagoogilisi oskusi kliendi vajaduste adresseerimisel. Õpilane demonstreerib infotehnoloogia (IT) alast kompetentsust.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
140	60	250	450	17

Eelteadmised/Eeldusained
N/A

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Suhtleb osalejatega vabalt rohkem kui ühes EL keeles
2	Demonstreerib osalejatega tegutsedes asjakohaseid pedagoogilisi oskusi
3	Annab konstruktiivset tagasisidet, hindab selle sobivust ning reageerib vastavalt.
4	Analüüsib erienvate osalejate (sh erivajadustega) vajadusi ning reageerib sobivalt
5	Kasutab kompetentselt IT-alaseid seadmeid, mis on vastavuses ECDL (*European Computer Driving Licence*) süsteemiga.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	1, 2, 3 & 4	2, 3 & 4
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1 & 4	2, 3, 4 & 5
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	2 & 3	2, 3, 4 & 5
4	Välitegevuste *ju*hendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	1, 2, 3 & 4	2 & 4
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	5	5
6	Loeng (presentatsioon jms).	1, 2, 3, 4 & 5	1, 2, 3, 4 & 5

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	1, 2, 3 & 4	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	1, 2 & 4	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	5	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	3	J
5	Kirjalik hindamine	4 & 5	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Kommunikatsioon	KÕ = 40 IT = 15 PR = 70	• Kommunikatsiooni teoreetilised mudelid. Enesetutvustuse tehnikad, käitumiskoodeks, verbaalsed ja mitteverbaalsed suhtlemistehnikad, usalduse kujundamine, austuse väljendamine, kehakeel, sõnavara • Sotsiaalsed suhtlemisoskused • Suuline eneseväljendus: mõtete struktureerimine, kõnetehnikad ja väljendus, diktsioon, teatraalsus • Võõrkeeled ja kommunikatsioon • Rahvusvaheline inglise keel: spetsiifiline sõnavara ja grammatika • Dialektid, murded: piirkonnas kasutatava baassõnavara ja väljendite omandamine
2	Kommunikatsioon ja inimestevahelised suhted	KÕ = 40 IT = 15 PR = 70	• Kommunikatsiooni tehnikad • Inimestevahelise suhtlemise ja kommunikatsioon põhiprintsiibid • Sotsiaalsed oskused ja suhtlemisoskused • Keeleoskuse roll suhtlemisel ja juhtimisel/eestvedamisel • Kirjutamisoskus: teksti ülesehitus, eneseväljendus, arusaamine/tõlgendus
3	Reflektsioon ja tagasiside	KÕ = 20 IT = 10 PR = 40	• Aktiivse tagasiside põhimõtted • Fasiliteerimisoskused kogemusõppes • Kliendi reflektsiooni ja tagasiside fasiliteerimine • Kogemusliku õppimise hindamine ja tagasisidestamine • Tagasiside meetodid • Efektiivse fasiliteerimise ülesehitus ja tööriistad • Hindamismeetodid • Enese-reflektsioon
4	Kliendivajaduste adresseerimine	KÕ = 20 IT = 10 PR = 40	• Kliendivajadustele vastamine, sh erivajadustega • Erinevad erivajadustega osalejate rühmad, võimekuse tasemed. • Erivajadustega osalejatele tegevuste kohandamine • Keerukate klientidega ja eriolukordadega toimetulek.
5	Infotehnoloogiline kompetentsus	KÕ = 20 IT = 10 PR = 30	• Kaasaegsete elektrooniliste infotehnoloogiliste suhltemisvahendite kasutamine administratiivsete ülesannete täitmisel, programmide pakkumisel, logistika ja turvalisuse küsimuste lahendamisel

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

11. Turvalisuse juhtimine/tagamine

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Turvalisuse juhtimise/tagamise moodulis õpilane õpib rakendama turvalisusega seotud regulatsioone, ning demonstreerima tunnustatud ohutuid praktikaid välitegevuste valdkonnas, pidades silmas eelkõige riskijuhtimise/analüüsimise meetmeid, välitegevusprogrammi turvalisuse tagamise ja hädaolukorras käitumise tegevuskava ja turvalisuse tagamise juhendeid. Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline rakendama ohutusalast seadusandlust praktikas ning ennetuslike meetmete parimaid praktikaid riskide minimeerimiseks iga välitingimustes toimuva välitegevuse korral.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	**Iseseisev töö (IT)**	**Praktika (PR)**	**Õppekoormus kokku (ÕK)**	**ECVET**
60	20	130	210	9

Eelteadmised/Eeldusained
Eriala moodul 3: Turvalisuse baasprogramm

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Määratleb ja selgitab riikliku turvalisusega seotud seadusandlust, mis on seotud välitegevusprogrammidega.
2	Rakendab ja põhjendab riiklikke ja kohalikke regulatsioone, mis on seotud välitegevusprogrammi turvalisusega.
3	Kavandab ja demonstreerib aktiivse puhkuse ja välitegevuste valdkonna tegevuste korraldamisel vastutustundliku ja turvalise praktika rakendamist.
4	Viib läbi ja teostab riski analüüsi ning riskide juhtimist.
5	Koostab ja analüüsib hädaolukorras tegutsemise tegevuskava vähemalt ühele välitegevusele välitingimustes.
6	Organiseerib ja viib ellu sihtkohale/tegevusele kehtiva turvalisuse tagamise tegevuskava.

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Õppekava erialamooduli teemad**
1	Praktiline töö/koolitus	3, 4, 5, & 6	3, 4, 5, 6 & 7
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	4	4, 5 & 6
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	3	5
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	3	5
5	Individuaalne/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	1, 2 & 5	3 & 4
6	Loeng (presentatsioon jms).	1, 2, 3, 4 & 5	1, 2, 3, 4, 5 & 6

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	**Õpiväljund**	**Jätkuv (J) või Lõplik (L)**
1	Praktiline hindamine töökohal	2, 3 & 6	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	N/A	N/A
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	3, 4, 5 & 6	L
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	1 & 2	L

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Seadusandlus	KÕ = 15 IT = 5 PR = 30	• Välitegevusi käsitlevad Euroopa direktiivid ja riiklik seadusandlus (tarbija ohutus, tööohutus jt) • Turvalisus tagamisega soetud juhtorganid (turvateenistus, korrakaitse institutsioonid)
2	Mitteametlikud regulatsioonid		• Valdkonnas kehtivad standardid, parimad praktikad • Mitte-riiklike juhtivorganite juhendid ja praktikad • Üldised ohutusalased reeglid välitegevuste valdkonnas.
3	Riskijuhtimise teooria ja protsess	KÕ = 15 IT = 5 PR = 40	• Riskijuhtimise teooria • Riskijuhtimise süsteemi(id), põhimõtted ja strateegiad. • Riskijuhtumises toimivad protsessid ja tegevusetapid. • Riskijuhtimisplaani koostamine, tehnilised aspektid • Enese-reflektsioon
4	Riskide hindamine		• Valitud välitegevuste riskide hindamine, ohuallikate analüüs.
5	Tegevuse ettevalmistamine	KÕ = 10 IT = 5 PR = 30	• Välitegevuste turvaline ettevalmistamine ja planeerimine, kirjaliku juhendmaterjali koostamine erinevate tegevuste ja keskkondade/sihtkohtade jaoks, riskide minimeerimine. • Muutuvatele tingimustele reageerimine ja kohanemine • Juhendmaterjali kasutamine: praktilised harjutused, rakendused.
6	Hädaolukorras toimetulek ja päästetööd	KÕ = 10 IT = 5 PR = 20	• Hädaolukorras reageerimine ja käitumisjuhendid. • Käitumine kriisiolukorras, kriitiline mõtlemine • Kommunikatsioonisüsteem, hädaolukorras kommunikeerumine ja selle kommuninkeerumine väljaspoole • Päästetöid teostavad organisatsioonid ja nende poolt pakutavad teenused, päästetööd konkreetses sihtkohas ja välitegevustes. • Ellujäämistehnikate baasteadmised ja oksused.
7	Aruandlussüsteem	KÕ = 10 IT = 0 PR = 10	• Üldine aruandlus, retke/matka/reisi/sündmuse aruanne • Õnnetusjuhtumite aruanne, registreerimine, dokumenteerimine • Aruandluse hindamine, õnnetuste toimumise põhjuste määratlemine ja mõistmine

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

12. Teenuse osutamine töökohal

Mooduli kirjeldus/Eesmärgid
Ainemooduli läbimise tulemusena, on õpilane võimeline planeerima, organiseerima ja läbi viima välitegevusi välikeskkonnas tuginedes kehtivatel reeglitel, regulatsioonidel, valdkondlikel standarditel, parimal prakikal, ning demonstreerima iseseisvalt sobilikku teenuse osutamist.

Õppekoormus				Ainepunktid
Kontaktõpe (KÕ)	Iseseisev töö (IT)	Praktika (PR)	Õppekoormus kokku (ÕK)	ECVET
50	30	100	180	7

Eelteadmised/Eeldusained
Eriala moodul 2 : Välitegevuste juhendaja kui kutseala

Õpiväljundid	
Käesoleva mooduli läbimisel õpilane :	
1	Planeerib ja organiseerib oma tööd efektiivselt nii autonoomselt kui koostöiselt.
2	Tegutseb lähtuvalt valdkonnas kehtivatest reeglitest ja regulatsioonidest

Õpetamis- & Õppimisviisid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	Õpiväljund	Õppekava erialamooduli teemad
1	Praktiline töö/koolitus	1 & 2	1
2	Välikeskkonnas välitegevuste juhtimise ja juhendamise praktika	1 & 2	1
3	Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud	N/A	N/A
4	Välitegevuste juhendaja töö vaatlus/osalusvaatlus töökohal	N/A	N/A
5	juhtumianalüüsi/rühma töö, projektitöö, Juhtumianalüüs ja harjutused, töötoad, esitlused	N/A	N/A
6	Loeng (presentatsioon jms).	1	1

Hindamismeetodid			
	Praktiline >>>> Teoreetiline	Õpiväljund	Jätkuv (J) või Lõplik (L)
1	Praktiline hindamine töökohal	1 & 2	J
2	Soorituse hindamine välitingimustes	1 & 2	J
3	Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine	N/A	N/A
4	Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport)	N/A	N/A
5	Kirjalik hindamine	N/A	N/A

Õppekava erialamooduli teemad			
Teema		**Tunnid**	**Sisu lühikirjeldus**
1	Kliendikeskne teenuse osutamine	KÕ = 50 IT = 30 PR = 100	• Välitegevuste planeerimine, organiseerimine ja läbiviimine; sobilik õpetamisstrateegia valik, grupi juhtimine ja eestvedamine, kommunikatsioon, otsustamine, kvaliteetse teenuse osutamine, standardid ja parimad praktikad, reflektsioon/hindamine, reageerimine/kohanemine muutustega. • Klienditeeninduse konseptsioon: mõiste, ajalugu, kultuur, evolutsioon, perspektiiv, kliendi ootuste tase • Klientide/külastajate tervitamine, vastuvõtmine, vastuvõtu/administratiivse laua organiseerimine, suhtlemistehnikad ja reeglid.

Soovituslik/kohustuslik õppekirjandus					
Raamatu pealkiri		**ISBN**	**Autor(id)**	**Väljaandja**	**Väljaandmise aasta**
1					
2					

Ajakirjad, kodulehed & õppematerjalid		
Valdkond		**Kirjeldus/asukoht**
1		
2		

2. Erialane tehniline pädevus (PTC)

Esitatud on 16 PTC moodulit järgmiste tegevuste kohta:

A. Järved & Meri

1. Kajakiga aerutamine/ Kanuuga aerutamine
2. Meresüstaga aerutamine

B. Lumi

3. Mäesuusatamine
4. Lumelauaga sõitmine

C. Maa

5. Jalgsimatkamine
6. Orienteerumine
7. Mägijalgrattaga sõitmine
8. Kanjoneering
9. Koopamatkamine
10. Kõrg(köis)rajad
11. Kaljuronimine
12. Via Ferrata
13. Vibulaskmine

D. Vooluveekogud

14. Kajakiga aerutamine / Kanuuga aerutamine
15. Parvetamine/raftiga sõitmine
16. Kärestikes ujumine

1 Kajakk/kanuu järvel

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Kajakk/kanuu järvel – ülevaade	
Alamvaldkond	Järved
Tegevus	Kajaki ja kanuumatkad järvel (ühepäevased) Hinnatav alus*: …….
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Siseveekogud, peamiselt 300m raadiuses rannikust, võimalusega lühikesteks ületusteks seisva vee tingimustes ja üldjuhul kuni tuule jõuga 3.

***Märge:** Erialast tehnilist pädevust hinnatakse ja tunnustatakse ühele nimetatud alustest: mitte-õhk kajakk, õhk-kajakk, õhk-kanuu, lahtine kanuu, või *sit-on-top.* Sõltuvalt hindamisel kasutatavast aluse tüübist märgitakse see ka tunnistusel PTC peakirjas ära.

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	järv

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused	**1**	Aluse tõstmine, kandmine, veeskamine ja randumine
	2	Aluse pädev juhtimine, ka keerulistes oludes kuni tuule jõu Beaufort 3 tingimustes.
	3	Enesepääste
	4	Kliendi ja paadi/varustuse pääste
	5	Pädev ujumisoskus
	6	Viskeliini heitmispädevus

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Aluse tõstmine, kandmine, veeskamine ja randumine erinevates keskkondades (nt. liivasel, kivisel rannal) ja tingimustes (nt.lainetes, rahulikul veel) minimaalset kahju inimesele või alusele põhjustades.
	2	Kasutada õigeid tehnikaid aluse stabiliseerimiseks, peatumiseks, suuna muutmiseks, liikumiseks küljele (edasi-tagasi aerutamine, tüürid, toed, küljetõmbed, pöörded).
	3	Enesepääste - sügavas vees paati sisenemine Mitte-õhk kajakil sooritada ka eskimo pööre.
	4	Ujuja ja varustuse pääste. Korraldada assisteeritud pääste ja sügava vee pääste. Paadi ja inimese vedamine, Mitte-õhk kajaki puhul ka teadvuseta või vigastatud kannatanu pääste tehnikaga "jumala käsi".
	5	Distantsi läbimine piiratud ajaga.
	6	Demonstreerdia täpset ja ajastatud viskeliini viskamist kaldalt. Täpse ja kiire kordusviske sooritamine ajapiirides.

2 Meresüst

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: meresüst – ülevaade	
Alamvaldkond	Järved ja meri
Tegevus	Meresüsta aerutamine (ühepäevased retked)
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Rannikuveed, peamiselt 300 m raadiuses rannikust võimalusega lühikesteks lahtede ületusteks rahulikes meretingimustes ja üldjuhul kuni tuule jõuga 3.

Võimalikud edasised valikud	
Nõuldikum tegevusulatus	Tingimused täpsustamisel

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Tegevusulatuses määratletud mere tingimused

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Aluse tõstmine, kandmine, veeskamine ja randumine
	2	Aluse pädev juhtimine, ka keerulistes oludes.
	3	Toimetulek meresüstal surfamise tingimustes
	4	Enesepääste
	5	Kliendi ja paadi/varustuse pääste
	6	Merekogemuste tõendamine, demonstreerimine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Aluse tõstmine, kandmine, veeskamine ja randumine erinevates keskkondades (nt. liivasel, kivisel rannal) ja tingimustes (nt.lainetes, surfi tingimustes, rahulikul veel) minimaalset kahju inimesele või alusele põhjustades.
	2	Kasutada õigeid tehnikaid aluse stabiliseerimiseks, peatumiseks, suuna muutmiseks, liikumiseks küljele (edasi-tagasi aerutamine, tüürid, toed, küljetõmbed, pöörded) erinevates tuule tingimustes.
	3	Laine järgimine, lainel surfamine, lainelt maha sõitmine, sõiduliini hoidmine ja hea otsustusvõime demonstreerimine.
	4	Sooritada eskimo pööre keerulistes tingimustes, sügavas vees alusesse sisenemine.
	5	Ujuja ja varustuse pääste. Aluse ja inimese vedamine. Korraldada assisteeritud pääste ja sügava vee pääste, sügavas vees alusesse sisenemine. Teadvuseta või vigastatud kannatanu pääste tehnikaga "jumala käsi".
	6	Tõusu-mõõna, voolu, tuulte ja triivi ära tundimine ja tõlgendamine. Sobiva sõiduliini marsruudi valik.

3 Mäesuusatamine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Mäesuusatamine – ülevaade	
Alamvaldkond	Lumi
Tegevus	Mäesuusatamine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Mäe/suusapatrulli poolt avatud ja suletud tähistatud rajad

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Sinise tähistusega rajad (hooldatud ja ettevalmistamata) punase ja musta tähisusega rajad.

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused	**1**	Pika raadiusega pöördete demonstreerimine
	2	Lühikese ja keskmise raadiusega pöödete demonstreerimine
	3	Pöörete sooritamine järsul nõlval.
	4	Laskumise sooritamine ettevalmistamata nõlval
	5	Põhilisi ühtlase sileda nõlva trikkide sooritamine
	6	Põhilise lihtsa hüppe sooritamine
	7	Rea alagajatele omaste manöövrite/trikkide sooritamine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Sinise tähistusega rajal: ühtlasel kiirusel järjestikuste lõigatud pöörete sooritamine, nii et mõlema suusa puhas jälg jääks näha.
	2	Sinise tähistusega rajal: ühtlasel kiirusel järjestikuste lõigatud pöörete sooritamine, nii et mõlema suusa puhas jälg jääks näha.
	3	Musta tähistusega rajal: mõndade kontrollitud pöördete sooritamine, säilitades ühtlase kiiruse ja sõidujoone
	4	Sinise tähistuse laadse raskusega ettevalmistamata nõlval laskudes, hea tasakaalu ja adekvaatse sõidujoone valiku demonstreerimine
	5	Sinise tähistusega rajal: 2 eraldiseisvat pöörde sooritamine tagurpidi, seejärel 3 pöörde sooritamine sisejalal ja 3 välisjalal.
	6	Puhta maandumisega rohelise tähistusega lihtsa 1-meetri pikkuse hüppe sooritamine.
	7	Sinise tähistusega rajal: ühtlase kiiruse, rütmi ja suunaga 4 järjestikuse sahkpöörde sooritamine, millele järgnevad 4 sahk-paralleelpööret.

4 Lumelaud

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: lumelauaga sõitmine – ülevaade	
Alamvaldkond	Lumi
Tegevus	Lumelauaga sõitmine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Mäe/suusapatrulli poolt avatud ja suletud tähistatud rajad

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Punase tähistusega rajad & lumepark

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Väikese (lühikese) raadiusega pöörete demonstreerimine
	2	Suure(pika) raadiusega pöörete demonstreerimine
	3	Põhiliste trikkide sooritamise demonstreerimine siledal nõlval.
	4	Lihtsa hüppe sooritamine
	5	Rea algajatele omaste manöövrite/trikkide sooritamise demonstreerimine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Punase tähistusega rajal: järjestikku (lingib) 8 kontrollitud väikese (lühikese) raadiusega pöörde sooritamine kasutades 2 pööramistehnikat 4 levinumast tehnikaliigist.
	2	Punase tähistusega rajal: järjestikku (lingib) suure (pika) raadiusega lõikava (carving) pöörde sooritamine kasutades sealjuures nii neutraalset kui dünaamilist asendit.
	3	Lumepargis järgmiste sõidu elementide sooritamine: vale jalg ees (*fakie/switch*) sõitmine, 360 kraadiline ilma hüppeta pööre, wheeling, libistamine boksil/reilil (*slide*), Ollie, 2 erinevat 180 kraadist hüpet.
	4	Lumepargis rohelise tähistusega (väikesel) hüppel: ühe 1 meetrise pikkuse puhta ja hästi tasakaalustatud otsehüppe maandumise sooritamine ning samaväärse teise hüppe lauast haardega/grääbiga (*grab*) sooritamine.
	5	Lumepargis: 2 algajatele võimekohase triki sooritamine

5 Jalgsimatkamine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Jalgsimatkamine, käimine – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Jalgsimatkamine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Ühepäevased retked ohutul maastikul soodsates tingimustes

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Sobiv looduskeskkond

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Seljakotiga matkamine
	2	Kultuurilise ja looduskeskkonna alase teadlikkuse demonstreerimine.
	3	Lihtsale matkamarsruudile omaste otsuste tegemine
	4	Kaardi ja kompassi ning GPS abil orienteerumine
	5	Ilmainfo jälgimine ja tõlgendamine enne matka/retke ja selle ajal.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	3 tunniga 12km matkamine seljakotiga , mis kaalub 20% kandja kehakaalsut, sobival maastikul, kus koormus on sarnane liikumisega kõrgusel ca 600 m merepinnast.
	2	Oskus rääkida 15 minutit üldisematest tähelepanekutest ümbritsevas keskkonnas.
	3	Minimaalselt 5 kultuurilise ja loodusliku eripära identifitseerimine, mis on valitud matkale/retkele omased.
	4	Liikumine 30 minutit ilma kaardita ning seejärel oma asukoha määramine kaardil kasutades kaarti ja kompassi ning GPS'i.
	5	Ilmainfo kogumine ja tõlgendamine enne matka/retke ja sobilik rakendamine matka/retke ajal.

6 Orienteerumine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Orienteerumine – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Orienteerumine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Park, mets, künklikud mäed

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Park, mets, või künklikud mäed

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Orineteerumisraja kavandamine
	2	Orienteerumine kaardil kasutades kompassi ja GPS. Erinevat tüüpi kaartide kasutamine ja kontrollmärkide tõlgendamine.
	3	Lühikestel distantsidel navigeerimine lihtsamaid kontuurjooni ja maastiku tunnuseid kasutades.
	4	Kompassi ja GPS tõhus kasutamine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	10-12ne tunnusega sobiva orienteerumisraja kavandamine kindlale sihtrühmale.
	2	Erinevat tüüpi kaartidel asukoha määramine kasutades kontuurjooni ja kompassi.
	3	Kuni 5 km rajal navigeerimine lihtsamaid kontuurjooni ja muid maastiku tunnuseid kasutades.
	4	Otsetee kavandamine kahe joontunnuse vahel kasutada kompassi ja GPS

7 Mägijalgratas (MB1 ja MB2)

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria) MB1	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Mägijalgratas – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Mägijalgrattaga sõitmine MB1
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Spetsiaalsed jalgratta radade keskused, avalikud teed ja maastikurajad, metsarajad, künklikud mäed ja maastik (mitte mäestiku piirkonnad).

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria) MB1	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Mägijalgratas – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Mägijalgrattaga sõitmine MB2
Professional Range of Action authorised for service delivery	Tähistatud ja kaardile märgitud mägijalgratta rajad või multifunktsionaalsed rajad, mis asuvad mäekeskuste, mägijalgratta parkide või tunnustatud metsaradade keskustes, mitte talvistes tingimustes.

Võimalikud edasised valikud	
juhtumianalüüsi	Mägijalgratas MB2

Võimalikud edasised valikud	

PTC – Nõuded MB1	
Eksamikeskkond	Künlike mägedega ning erineva loodusliku profiiliga ja pinnasega piirkond

PTC – Nõuded MB2	
Eksamikeskkond	Kruusa- või killustikkattega parkla ala, välja arvatud nõude 8 täitmisel.

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Sobiva varustuse ja riietuse valik ning ratta visuaalse ülevaatuse teostamine. Sadula kõrguse ja asetuse pädev reguleerimine.
	2	Korrektse rattasõidu asendi ja tehnika ning peamiste käiguvahetuskombinatsioonide valiku demonstreerimine.
	3	Rattasõidu peamiste tehnikate pädev ja sujuv demonstreerimine: mäkketõus, laskumine, pidurdamine, kurvisõit.
	4	Enamlevinud ratta rikete ja põhivigade pädeva kõrvaldamise ja remondi demonstreerimine.

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Kontrollitud paigalseisu (‘*Track-Stand*’)demonstreerimine.
	2	Hüppe (‘*Bunny-Hop*’) demonstreerimine
	3	Kontrollitud tagarattasõidu (‘*Wheelie*’) demonstreerimine
	4	Sileda pinnal maandumise (‘*Drop-Off*’) demonstreerimine
	5	Trepist (servatud) üles sõitmine.
	6	Tehnilise võimekuse demponstreerimine aaja ääres avariiremondi korras rikete kõrvaldamiseks.
	7	Ratta seadistamine, ratta reguleerimine, turvalisuse kontroll.
	8	Vabalaskumise sooritamine punase tähistusega märgistatud mägijalgratta rajal (või sellele võimalikult lähedase raskusega rajal), ebaühtlastel pinnastel, tõusudel, laskumistel, avatud/kiiretel ja kitsastel/aeglase pöördega kurvides, takistusel.

PTC – Hindamiskriteeriumid MB 1		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Sobiva ratta valik ja asendi määramine kasutades õigeid kriteeriume. Sobiva ja mittesobiva riietuse ja turvavarustuse (kiiver, kindad) nõustamine.
	2	Õige sõiduasendi, käiguvahetuskombinatsioonide valiku ja tehnika selgitamine ning sujuv demonstreerimine.
	3	Rattasõidu peamiste tehnikate demonstreerimine kunklike mägedega maastikul erienvat tüüpi radadel ja pinnastel (mäkketõus, laskumine, käiguvahetus, kurvisõit, pidurdamine).
	4	Ühe enamlevinud rikke või vea kõrvaldamine/ parandamine kasutades tööriistade baaskomplekti (remondikomplekt).

PTC – Hindamiskriteeriumid MB2		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Balanseeritud kõrvalise abita püsiva asendi (pea liikumatu) hoidmine rattal ilma jalga maha panemata vähemalt 5 sekundi vältel 2mx2m suurusel maa-alal.
	2	Rattaga sõites mõlema ratta maapinnast kõrgemale tõstmine vähemalt 5cm kõrgusele. (üks ratas võib olla tõstedu teisest varem, kuid mõlemad rattad peavad olema üheaegselt samal kõrgusel õhus)
	3	Esimese ratta kontrollitud tõstmine liikumisel.
	4	Kontrollitud ca 30 cm kõrguse tasapinnalise maandumise sooritamine (kõrgendatud platformilt või kõrgemalt-madalamale astemele liikumine) sobiva ja turvalise tehnikaga. (mõlemad rattad peavad olema õhus).
	5	Täielikult balanseeritud ja kontrollitud viisil nurgeliste servadega ca. 10 cm kõrguste astmetega trepist üles sõitmine.
	6	Ükskõik millise järgmistest (ajutistest) raja ääres esinevate parandustööde teostamine kasutades tavapärases remondikomplektis (mis on juhendajal alati kaasas) olevaid tööriistu: sisekummi vahetus/rehvi parandus, keti parandus/vahetus, piduriklotsi vahetus, käiguvahetaja reguleerimine, kodara vahetus/parandus).
	7	Põhaliku ratta ohutuse ülevaatuse teostamine, mis sisaldab järgmisi aspekte: Ratta raami suurus: piisav hargivahe kõrgus rattaraami ülatorust. Jooksud: rattarummud, telje poldid, kodarad. Vaba veeremine. Rehvid: rõhk ja üldine korrasolek Pidurid: tagumise ja esimese piduri ohutu ja sobiv tomimine, liigne kulumine, kaelakausid, juhtraud, vändad, pedaalid. Kõik on korrektselt ja kindlalt kinnitatud. Ratta ettevalmistamine tegevuseks, mis sisaldab järgmisi reguleerimisi: rõhk rehvides, sadulatoru kõrgus, amordi rõhu reguleerimine.
	8	Mägijalgratturile sobiva pädeva, kindlameelse tehnika demonstreerimine, sealhulgas käiguvahetuse õige kasutamine, kontorllitud pidurdamine (sh vajaduspõhine eraldiseisev esi-ja tagumise piduri kasutamine), hea keahaasendi ja keharaskuse jaotamise demonstreerimine, sobiv raja trajektoori valik, sobiv pedalleerimistehnika kurvides ja taktistuste ületamisel ning sealjuures sõitja tasakaalus hoidmine.

8 Kanjoneering

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Kanjoneering – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Kanjoneering
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Kanjonid klass 1.1.I kuni 3.3.III

Võimalikud edasised valikud	
Kanjonid üle klass 3.3.III	Kanjonid üle klass 3.3.III: täiendavad treeningmoodulid, võib teostada uue kanjonit seiret ja selle laskumiseks ettevalmistamida, võib grupijuhina 5.5.V klass kanjonis laskumise ette valmistada ja sellel laskuda.

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	4.4.III klass kanjon

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Visuaalse järelvalve teostamine kõikide ohtude tuvastamiseks kogu klass 4.4.III kanjoneeringus kasutatava personaalse ja rühma varustuse ja selle kasutamine osas.
	2	Kanjonites asuvate sobivad ankurpunktide hindamine ja ühendamine.
	3	Ujumisoskus klass 4.4.III kanjoni keskkonnas.
	4	Köiel kinni jäänud/blokeerunud osaleja köiepääste olles ankurpunktis ja olles laskumise lõpus.
	5	Kanjonis veevoolu hulga hindamine ja ärauhumise tõenäosuse ennustamine tuginedes kanjoni kohta kättesaadaval infol raamatutest, topograafilisel kaardil, ilmainfol, taimestikul ja geoloogilistel eripäradel.
	6	Klass 4.4.III kanjoni ettevalmistamine ja selles turvaline laskumine (grupijuhina).

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	10-le küsimusele vastatamine, mis on esitatud varustuse ja ankurpunktide kohta kanjonis.
	2	Demonstreerida ja selgitada samme, kuidas toimub ankurpunktide hindamine.
	3	Tehnilisel rajal klass 4.4.III keskkonnas ujumisoskuse demontreerimine.
	4	Köiel kinni jäänud/blokeeritud osaleja päästmine alt- ja ülalt-julgestuses.
	5	Etteantud kanjonis veevoolu võimaluse hindamine ja selgitmine
	6	Klass 4.4.III kanjonist laskumine juhtimine.

9 Koopamatk

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Koopamatk – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Koopamatkamine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Lihtsad ühepäevased matkad/retked horisontaalsetes koobastes, ronimiskõrgusega mitte rohkem kui 10 m.

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Horisontaalsed koopad mõningase vertikaalse ronimiskõrgusega 10-25 m.

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Koopamatkaks/retkeks sobiva varustuse ja muude vajalike vahendite valik.
	2	Isikliku turvasüsteemi ja julgestustehnikate kompetente ja sujuv kasutamine.
	3	Koopas ronimispartneri turvalisuse kompetentne ja sujuv kontrollimine.
	4	Pingul oleval köiel inimese turvalise pääste demonstreerimine
	5	Oskuslik köisliini üles-seadmine.
	6	Oskulik ankurpunkti üles-seadmine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks		
	1	Horisontaalsetes ja vertikaalsetes koopas liikumise situatsioonides sobiva ja õige varustuse eristamine ning vee ja toidu kandmiseks sobiva mahuti valik.
	2	Kompetentne ja sujuv koopa põiki läbimine kasutades erienvaid turvasüsteeme ja julgestustehnikaid.
	3	Koopas ronimispartneri turvaline julgestamine kasutades ühe köiega ronimisel sobivaid tehnikaid.
	4	Sobivate protseduuride kiire ja turvaline määratlemine.
	5	Kompetentne uue köisliini üles-seadmine.
	6	Kompetentne uue ankurpunkti üles-seadmine.

10 Seikluspark

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Seikluspark – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Kõrg(köis/seiklus)rada
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Tegevuse läbiviimine erinevatel seiklusradadel

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Seiklusrada, mis koosneb vähemalt kolmest erinevast raja elemendist.

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Visuaalse järelvalve teostamine kõikide ohtude tuvastamiseks kogu personaalse ronimisvarustuse ja turvavarustuse osas.
	2	Kompetentselt turvalisuse ja julgestuse süsteemide kasutamine.
	3	Kõrgseiklusrajal tegevuste läbiviimine autonoomselt, sujuvalt ja kompetentselt.
	4	Raskustes osaleja päästmise sooritamine igalt raja elemendilt.
	5	Igapäevse visuaalse radade ülevaatuse teostamine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Oskus valida õiget kasutatavat varustust vastavalt seiklusrajale
	2	Kõrgseiklusraja läbimine kompetenselt erinevaid turvalisuse süsteeme ja julgestus tehnikaid kasutades
	3	Iseseisev sobivate tehnikate kasutamine vajalikust kohast rajale pääsemiseks, rajal liikumiseks ja sealt lahkumisks mistahes ajal.
	4	Kindlate ja sobivate protseduuride kasutamine seikluspargis ettenähtud päästevarustuse kasutamiseks.
	5	Seiklusparki ümbritsevas keskkonnas ülevaatuse teostamine võimalike takistavate ja/või ohtlike objetide osas.

11 Üla-köies ronimine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Üla-köies ronimine – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Kaljuronimine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Üla-köies ronimine ühe köie pikkustel radadel kaljudel/ronimisseintel ja teistel struktuuridel, kus on paigaldatud ja kontrollitud ankurpunktid.

Võimalikud edasised valikud	
Ala-köies ronimine	Sarnased ronimispaigad, kus kasutatakse naturaalseid või traditsioonilisi julgestuspunkte.

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Ronimispaik peab olema ligipääsetav jalgsi liikudes ilma ronimiseta

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused	**1**	Visuaalse järelvalve teostamine kõikide ohtude tuvastamiseks kogu vajaliku ronimisvarustuse ja selle turvalise kasutamine osas.
	2	Köie üles panek tegevuseks
	3	Kompetentsuse demonstreerimine ronimistehnikate kasutamise
	4	Ronimispaarilise turvalisuse kontroll.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	10-le küsimusele vastamine, mis on esitatud varustuse ja julgestuse kohta
	2	Ülalt-julgestuse üles panek.
	3	Efektiivne ja kompetentne 5a (Prantsuse sportronimise raskuskategooria) raja ronimine.
	4	Ronimispaarilise turvaline julgestamine

12 Via Ferrata

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Via Ferrata – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Via Ferrata
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Täielikult varustatud Via Ferrata rada, millele teostatakse varustuse turvalisuse ja muude potentsiaalsete ohuallikate järelvalvet. Ferrata klass 1 või 2 rajad

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Via Ferrata klass 3 rada

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Visuaalse järelvalve teostamine kõikide ohtude tuvastamiseks kogu personaalse ronimisvarustuse ja turvavarustuse osas.
	2	Via Ferrata turvalisuse seisundit hindamine, sh varustuse kvaliteeti (visuaalne ankrute ja kettide hindamine) hindamine.
	3	Via Ferratal autonoomselt, sujuvalt ja kompetentselt tegutsemine.
	4	Turvalise koha installeerimine

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Täpsete otsuste tegemine isikliku ja grupi turvavarustuse osas Via Ferratal
	2	Kindlalt ja kompetentselt Via Ferrata klass 3 rajal ronimine ja laskumine.
	3	Sobivate tehnikate valdamine autonoomseks rajale minekuks, läbimiseks ja lahkumiseks igal ajal ja igas sobivas.
	4	Turvalise koha vajaduspõhine improviseerimine ja installeerimine kasutades Via Ferrata ronimisvarustust, mis on kättesaadav ja kasutamiseks planeeritud.

13 Vibulaskmine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Vibulaskmine – ülevaade	
Alamvaldkond	Maa
Tegevus	Vibulaskmine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	Määratletud ala

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	Määratletud ala (10 x 30 meetrit)

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Püstitada sobilik laskeala.
	2	Demonstreerida õiget laskmise sooritamist
	3	Viia läbi ohutustehnikat ja tehnilist poolt käsitlev koosolek/briifing.
	4	Määratleda ja demonstreerida vibulaskmisega seotud septsiifilisi käsklusi/korraldusi.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Oskuslikult püstitada kohalikule maastikule sobiv turvaline laskeala
	2	Oskuslikult sooritada vibulaskmine vastavalt rahvusvahelisele standardile tabades märki (minimaalne distants 10 meetrit).
	3	Oskuslikult viia läbi vibulaskmisele spetsialiseeritud ohutustehnikat ja tehnilist poolt käsitlev koosolek/briifing..
	4	Oskuslikult kasutada vibulaskmisele kohaseid spetsiifilisi käsklusi/korraldusi.

14 Kajakk/kanuu vooluveekogul

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Kajakk/kanuu vooluveekogul – ülevaade	
Alamvaldkond	Vooluveekogud
Tegevus	Kajaki ja kanuumatkad vooluveekogudel Hinnatav alus*: …….
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	WW 1 ja WW 2 kategooria kärestikud

***Märge:** Erialast tehnilist pädevust hinnatakse ja tunnustatakse ühele nimetatud alustest: mitte-õhk kajakk, õhk-kajakk, õhk-kanuu, lahtine kanuu, või *sit-on-top*. Sõltuvalt hindamisel kasutatavast aluse tüübist märgitakse see ka tunnistusel PTC peakirjas ära.

Võimalikud edasised valikud	
Kategooria üle WW 2	Nõuded on täpsustamisel

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	WW 3 kategooria kärestik

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Aluse tõstmine, kandmine, veeskamine ja randumine.
	2	Aluse pädev juhtimine kärestikes ja nende läbimine.
	3	Enesepääste sooritamine.
	4	Kliendi ja paadi/varustuse pääste.
	5	Ujumisoskus 3.kategooria kärestikus.
	6	Viskeliini heitmispädevus.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Veeskamine vooluveekogule õige tehnikaga, stabiliseerides aluse umber minemata.
	2	Aluse stabiliseerimiseks, peatumiseks, suuna muutmiseks, liikumiseks küljele õigete tehnikate (edasi-tagasi aerutamine, tüürid, toed, küljetõmbed, pöörded) kasutamine. Loogilise aerutamisliini valiku sooritamine kärestiku läbismiseks kasutades peamisi aerutamise tehnikaid (*ferry glide*, taskusse sisenemine, peatumine, küljele kallutamine)
	3	Enesepääste - paadiga kaldale ujumine, ning paati sisenemine. Mitte-õhk kajakil ka eskimo pöörde sooritamine.
	4	Ujuja ja varustuse pääste. Paadi ja inimese vedamine. Assisteeritud pääste, X-pääste ja sügava vee pääste korraldamine. Mitte-õhk kajaki puhul ka teadvuseta või vigastatud kannatanu pääste tehnikaga "jumala käsi". Kärestikulise jõe päästetehnikate (sh kinnijäänud jalg, kinnijäänud paat, kannatanu väljatõmbamine, pingulliinid), jõel esinevate ohtude ja kalda turvalisusega seotud teadmiste demonstreerimine.
	5	Ohutusvestiga kontrollitud ja kindlal viisil ujumine alla-jõge ja üle jõe.
	6	Täpse ja ajastatud viskeliini viskamise sooritamine kaldalt. Täpse ja kiire kordusviske sooritamine ajapiirides

15 Rafting

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Raftiga sõitmine – ülevaade	
Alamvaldkond	Vooluveekogud
Tegevus	Rafting
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	WW 1 kuni WW3 kategooria kärestikud

Võimalikud edasised valikud	
Wildwaterclassificatie meer dan III	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	WW 3 kategooria kärestik

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused	**1**	Ujumisoskus WW 3.kategooria kärestikus
	2	Viskeliini heitmispädevus
	3	Parve tagurpidi pööramine ja õigeks pööramine
	4	WW3 kategooria kärestikul navigeerimine meeskonnaga.
	5	Parve peatamine ja kinnitamine meeskonnaga.
	6	Parve päästmine
	7	Ujuja päästmine
	8	Teadmised jõel kasutatavatest märguannetest.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Ohutusvestiga kontrollitud ja kindlal viisil ujumine alla-jõge ja üle jõe.
	2	Täpse ja ajastatud viskeliini viskamise sooritamine kaldalt. Täpse ja kiire kordusviske sooritamine ajapiirides
	3	Vooluvees parve tagurpidi pöörmine ja õigeks pööramine ning kaldasse toomine piiratud distantsil.
	4	Sooritada loogilise aerutamisliini valik kasutades peamisi aerutamise tehnikaid (*ferry glide*, taskusse sisenemine, peatumine) ja meeskonna efektiivset tööd distantsi läbimiseks piiratud aja piirides.
	5	Meeskonnaga parve täielik peatamine ja kinnitamine piiratud distantsi/aja piirides.
	6	Kinnijäänud parve päästmine köite turvalise ja efektiivse kasutamise teel.
	7	Ujuja päästmine liikuvast parvest piiratud aja jooksul. Kärestikulise jõe päästetehnikate (sh kinnijäänud jalg, kinnijäänud paat, kannatanu väljatõmbamine, ohud jõel, kalda turvalisus, pingulliinid) demonstreerimine.
	8	Jõel kasutatavate märguannete ladusa ja oskusliku kasutamise demonstreerimine.

2.16 Kärestikes ujumine

PTC – Tegevusulatus (raskuskategooria)	
Välitegevuste juhendaja EQF 5: Kärestikes ujumine – ülevaade	
Alamvaldkond	Vooluveekogud
Tegevus	Kärestikes ujumine
Teenuse osutamise tegevusulatus (raskuskategooria)	WW 1 kuni WW3 kategooria kärestikud

Võimalikud edasised valikud	
Ei ole määratud	

PTC – Nõuded	
Eksamikeskkond	WW 3 kategooria kärestik

Välitegevuste juhendajalt nõutud tehnilised oskused		
	1	Ujumisoskus (lestadeta) WW 3.kategooria kärestikus.
	2	Sobiva fitness seisundi ja lestadega hea tehnilise ujumisoskuse demonstreerimine
	3	Varustuse ja kliendi päästemine.

PTC – Hindamiskriteeriumid		
Kriteeriumid, mida komisjon kasutab välitegevuste juhendaja tehnilise oskuste hindamiseks	**1**	Kontrollitud ja kindlal viisil ujumine alla-voolu ja üle kärestiku.
	2	Distantsi/rajalõigu läbimine piiratud aja piirides (lestadega ujudes).
	3	Ujuja abistamine ja päästemine aktiivsel viisil piiratud aja piirides. Kärestikulise jõe päästetehnikate (sh kinnijäänud jalg, kinnijäänud paat, kannatanu väljatõmbamine, ohud jõel, kalda turvalisus, pingulliinid) demonstreerimine.

LISAD

Co-funded by
the Lifelong Learning
Programme
of the European Union

LISA 1

List of Outdoor Activities [35]

Lakes & sea	Snow	Earth	Stream	Air
Main Activities	**Main Activities**	**Main Activities**	**Main Activities**	**Main Activities**
Beach games	Alpine skiing	**Group A**	Canoeing	Hot air balloon
Board surfing	Crosscountry skiing	Hiking - Walking	Fishing	Parachuting
Body board surfing	Ice fishing	Nature discovering	Hydro speed	Paragliding
Buggy sailing	Ice skating	Nordic walking	Kayaking	Parapenting
Canoeing	Kick sledding	Orienteering	Rafting	ULM flying
Deep sea fishing	Kite skiing		Rapid swimming	
Diving	Mountaineering	**Group B**		
Jet skiing	Musher	4X4 driving		
Kayaking	New tools	ATB biking		
Kite surfing	Ski joering	Cycling		
Parasailing	Ski trekking	Horse riding		
Sailing	Sledging	Quad riding		
Wake boarding	Snow shoes trekking	Roller skating		
Water skiing	Snowboarding			
Wind surfing	Snowmobile	**Group C**		
	Telemark skiing	Abseiling		
		Bungee jumping		
		Canyoning		
		Caving		
		High ropes parks		
		Rock climbing		
		Via ferrata		
		Group D		
		Archery		
		Assault courses		
		Paint ball		
		Shooting activities		

35 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_A_Industry_Occupational_Map_for_the_Outdoor_Sector__en_.pdf , p. 11

LISA 2

European Competence Framework for Outdoor Animator (EQFOA Project) [36]

(SF) Security and Safety (SF).....

(SF-B1) Is vigilant for possible hazards

(SF-B2) Accurately observes and analyses to calculate risks and acts or pre-empts security safety and hygiene issues so that unexpected events do not impede the achievement of objectives

(SF-B3) Responds quickly to crisis and problems with a proposed course of action

(SF-KS1) Has detailed knowledge of security, safety and hygiene regulatory procedures and complies with them

(SF-KS2) Possesses the appropriate First Aid qualification and appropriate knowledge of anatomy and physiology

(SF) Security and Safety (SF) .

Layer 1 : Foundation competencies

General (B) Behaviour (B)

(IA) Inner Aptitude (IA)

- **(IA-B1)** Demonstrates a clear understanding of different customers and their real and perceived needs
- **(IA-B2)** Checks the validity and reliability of information
- **(IA-B3)** Prioritises objectives and plans work to make the best use of time and resources
- **(IA-B4)** Focuses personal attention on specific details that are critical to achieving successful results
- **(IA-B5)** Complies with, and ensures others comply with legal requirements, industry regulations, organisational policies and professional codes
- **(IA-B6)** Works to develop an atmosphere of professionalism and business-like qualities and mutual support
- **(IA-B7)** Shows an awareness of own values, motivations, emotions and personal style and of professional ethics
- **(IA-B8)** Recognises the opportunities presented by the diversity of people
- **(IA-B9)** Takes personal responsability for making things happen
- **(IA-B10)** Articulates a vision that generates excitement, enthusiasm and commitment
- **(IA-B11)** Finds practical ways to overcome barriers
- **(IA-B12)** Presents information clearly, cincisely, accurately and in ways that promote understanding
- **(IA-B13)** Shows empathy with other's needs, feelings and motivations and takes an active interest in their concerns
- **(IA-B14)** Encourages and supports others to make best use of their abilities
- **(IA-B15)** Models behaviour that shows respect, helpfulness and cooperation
- **(IA-B16)** Adresses multiple demands without losing focus or energy
- **(IA-B17)** Recognises the achievements and the success of others
- **(IA-B18)** Respects the environment and actively participates in it's protection
- **(IA-B19)** Facilitates the development of participants in the activity
- **(IA-B20)** Listens actively, asks questions, clarifies points and rephrases other's statements to check mutual understanding
- **(IA-B21)** Encourages and welcomes feedback from others and uses this feedback constructively
- **(IA-B22)** Reflects regularly on own and other's experiences, and uses these to inform future action

(IA) Inner Aptitude (IA)

Layer 2 : Common to all outdoor activities

General (KS) Knowledge and Skills (KS)

(IC) Interpersonal Communication (IC)

- **(IC-KS1)** Possesses appropriate psychological skills to animate groups of all type of individuals
- **(IC-KS2)** Possesses the pedagogical skills relevant to the activity ranging from instruction to simple advise
- **(IC-KS3)** Has knowledge of commercial setting operations with clients
- **(IC-KS4)** Has capacities to supervise and mentor apprentice animators
- **(IC-KS5)** Possesses knowledge and skills appropriate to the context and participants
- **(IC-KS6)** Understands how to become a reflective practitioner in the outdoors
- **(IC-KS7)** Has knowledge of quality issues and has a capacity to implement them

(EV) Environment (EV)

- **(EV-KS2)** Has appropriate knowledge of the natural and geographical environment of his/her working place
- **(EV-KS3)** Has appropriate knowledge of the cultural, historical and local environment of his/her working place including international designations such as Specific Area of Conservation (SAC)
- **(EV-KS4)** Possesses the relevant skills in orientation, navigation and self-location
- **(EV-KS5)** Has knowledge and is able to gain experience in meteorology, and how it is affected by differing topography
- **(EV-KS1)** Understands how to adapt to changing circumstances

(EQ) Equipment (EQ)

- **(EQ-KS1)** Has awareness of CE marks
- **(EQ-KS2)** Has appropriate knowledge of use of equipment in the role of the Outdoor Animateur
- **(EQ-KS3)** Uses equipment in accordance with the operating guidelines issued by the manufacturers; records and monitors equipment use and knows when to remove equipment from active use
- **(EQ-KS4)** Maintains an up-to-date knowledge and understanding of the activity
- **(EQ-KS5)** Has universal Information Technology skills

Layer 3 : (KS) Knowledge and Skills (KS) specific to the sub-sectors

Lakes & Sea	Snow	Earth	Stream	Air

(IC) Interpersonal Communication (IC)

(EV) Environment (EV)

Lakes & Sea	Snow	Earth	Stream	Air
No knowledge or skill specific to "Lakes & Sea", yet identified.	(EV-KS6) Has specific knowledge of snow structure	**No knowledge or skill specific to "Lakes & Sea", yet identified.**	(EV-KS7) Has specific knowledge of hydro dynamics	(EV-KS8) Has specific knowledge of aviation related meteorology (EV-KS9) Has specific knowledge of aerial navigation technics (EV-KS10) Has specific knowledge of depiction of relief (EV-KS11) Has specific knowledge of aero dynamics (EV-KS12) Has specific knowledge of international radio communications protocole (EV-KS13) Possesses the relevant skills in piloting

(EQ) Equipment (EQ)

Layer 4 : (KS) Knowledge and Skills (KS) specific to the activities

Lakes & Sea	Snow	Earth	Stream	Air
Sample activity	Sample activity	Sample activity	Sample activity	Sample activity

(IC) Interpersonal Communication (IC)

To be identified

(EV) Environment (EV)

To be identified

(EQ) Equipment (EQ)

- **(EQ-KS1)** Has awareness of CE marks
- **(EQ-KS2)** Has appropriate knowledge of use of equipment in the role of the Outdoor Animateur
- **(EQ-KS3)** Uses equipment in accordance with the operating guidelines issued by the manufacturers; records and monitors equipment use and knows when to remove equipment from active use
- **(EQ-KS4)** Maintains an up-to-date knowledge and understanding of the activity
- **(EQ-KS5)** Has universal Information Technology skills

Units of session F1

- Unit F 1-1: Prepare the session
- Unit F 1-2: Introduce the session
- Unit F 1-3: Introduce the activity
- Unit 1-4: Lead the session
- Unit F 1-5: Conclude and review the session

36 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_D_The_Outdoor_Animator_Competence_Framework__en_.pdf

LISA 3

CLO 2 - Learning Outcomes Framework [37]

Practical training

Practice to lead outdoor activities

Peer Leadership practice, Micro teaching / Role Play animator

Practice observation of outdoor animators at work

Individual / group project, case studies learning tasks, workshops, presentation of learners

Lectures, (Presentations, etc.)

Teaching and Learning Strategies

Practical **Theoretical**

Notes on the Learning Outcome Framework at Level 5 EQF

Reference indicated relates to competence framework

The wording has been done according to "Dublin descriptors" at level 5

The performance criterias are still to be defined

Annex 1: Competences Cluster présentation

Annex 2: Glossary

Annex 3: Dublin descriptor at EQF Level 5-8

Notes on the Learning Outcome Framework at Level 5 EQF

PPE = Personal Protective Equipment

ECDL = European Computer Driving Licence

Practical assessment in the workplace

Performance assessment in the Outdoors

Portfolio, cases and projects assessment

Reflexive journal assessment

Written assessment

Assessment Strategies

Practical **Theoretical**

Competence framework correspondance

Total learning effort						
Main	Some	None	<< Legend			
Directed learning						
Self learning						
Workplace Learning						
				Total	ECVET	**Module Titles**
				370	**0**	**680**	**1050**	**40**	**Animation Skills (C Module)**						
				40	0	20	60	3	Identify and explain the characteristics of a professional outdoor animator						IA-B6-B15
				110	0	220	330	12	Explain & apply best practices while leading outdoor activities (active)						IC-KS7
				40	0	80	120	5	Respond appropriately to changing circumstances in an activity session						IA-B11-B16
				40	0	80	120	5	Animate independently groups of all types of individuals in the way they need it						IC-KS1 / IAB19
				40	0	80	120	4	Lead and take reponsability of a session in a dynamic & active manner						IA-B1-B9-B10-B13-B16-B19
				100	0	200	300	11	Explain (Identify) & apply best practices in leading outdoor activities (reflexive)						IC-KS7
				94	**76**	**117**	**287**	**10**	**Managing Safety in the Outdoor Sector (A & B Modules)**						
				9	9	5	23	1	Identify and explain the national safety legislation relating to programme						IA-B5 / EQ-KS1
				9	9	18	36	1	Apply and justify the national and local regulations relating to outdoor programme safety						SF-KS1
				40	40	80	160	4	Devise and demonstrate the application of responsible and safe practices for the Active Leisure and Outdoor sector						IA-B5
				9	9	5	23	1	Construct and carry out risk analysis and manage risks						SF-B2
				9	9	0	18	1	Formulate and analyse an emergency action plan for at least one outdoor activity						SF-B3
				9	0	9	18	1	Organise and implement a site specific safety management plan						EV-KS1 / SF-KS1 / SF-B1-B2
				9	0	0	9	1	Gain a first aid qualification appropriate for the Active Leisure and Outdoor sector and competently demonstrate the skills involved						SF-KS2
				100	**24**	**164**	**288**	**10**	**Managing technical resources (F Module - Sample as per skiing)**						
				12	0	24	36	1	Demonstrate the safe use of Ski equipment with participants while leading a skiing session						EQ-KS7
				12	6	6	24	1	Explain how to use Ski equipment according to operational guidelines issued by manufacturers						EQ-KS3
				12	6	6	24	1	Comprehend & analyse how Ski equipment works in order to make the activity happen; Explain key features						EQ-KS2
				40	0	80	120	4	Take responsibility for the Ski equipment in one's charge						EQ-KS9
				12	12	24	48	2	Monitor the use of Ski equipment & recognise inadequate & unsafe use						EQ-KS3
				12	0	24	36	1	Identify & Report problems & incidents relating to Ski equipment						EQ-KS10
				24	**10**	**27**	**61**	**5**	**Regulation and Management of Safety equipment (H Module)**						
				5	0	10	15	1	Interpret the guidelines for equipment inspection & maintenance						EQ-KS8
				5	10	5	20	1	Identify & locate new information about activity equipment						EQ-KS4
				5	0	10	15	1	Follow procedures for stock control & storage						EQ-KS11-KS12
				4	0	0	4	4	Comprehend, explain & interpret EC marks						EQ-KS1
				5	0	2	7	2	Select group safety equipment & PPE appropriate to the activity						EQ-KS6
				248	**60**	**253**	**561**	**20**	**Professional Pedagogical and Communication Strategies (D Module)**						
				50	0	25	75	3	Communicate efficiently with participants in more than one EU language						IA-B12
				70	0	70	140	5	Demonstrate pedagogical skills relevant to participants						IC-KS2
				30	15	15	60	2	Provide, evaluate and respond constructively to feedback						IA-B17-B19-B20-B21-B22
				45	45	90	180	6	Analyse & respond to the needs of different participants (including those with special needs)						IA-B1-B4-B9-B16-B19-B23 / IC-KS5
				53	0	53	106	4	Competently use information Technology in line with the ECDL system						EQ-KS5
				248	**60**	**210**	**545**	**20**	**Work practices (E Module)**						
				30	15	0	75	2	Articulate one's capacity to reflect on one's professional practice as an outdoor animator						IC-KS6 / IA-B7-B22
				50	50	50	150	6	Identify & prioritise the key aspects of the outdoor activity						IC-KS3
				60	60	60	180	6	Plan & organise her/his work efficiently in a collaborative or/and autonomous way						IA-B3 / IA-B6-B15
				30	0	60	90	3	Supervise & mentor apprentice animators						IA-B14 / IC-KS4
				20	20	40	80	3	Operate according to the rules & regulations that apply within the industry / sector						IA-B5
				85	**53**	**82**	**220**	**10**	**Knowledge, appreciation and respect of Outdoor Environment (G Module)**						
				16	8	8	32	2	Describe and interpret the culture, history & local environment of working place						EV-KS3
				20	10	10	40	2	Describe and interpret the natural & geographical environment of working place						EV-KS2
				10	5	5	20	1	Describe and interpret international designations such as specific areas of conservation						EV-KS3
				20	20	40	80	3	Apply the principal of "leave no trace"in the workplace						IA-B18
				19	10	19	48	2	Recognise & relate meteorology to topography						EV-KS5
				85	**53**	**82**	**220**	**10**	**The Human Component in Outdoor Activities (I Module)**						
				16	8	8	32	2	Take into consideration aspects of human physiology & anatomy when planning and leading outdoor activities						Additional to EQFOA analysis
				20	10	10	40	2	Evaluate what different participants of outdoor activities can do/ cannot do in Outdoor context (capacities, etc..)						Additional to EQFOA analysis
				10	5	5	20	1	Identify and react/ respond to changing conditions and to their effect on human physiology and behaviour						Additional to EQFOA analysis
				Total	**1200**	**392**	**1613**	**3205**	**120**						

LISA 4

Industry Functional map of the European Outdoor Sector [38]

Key purpose

To provide positive opportunities for managed experiences in challenging outdoor activities to enjoy, learn or develop through the provision of effective services and products that meet and/or exceed individual's expectations and potential.

Key Areas	Key Roles
A Management	A1 Developing programmes and products (at the outset) A2 Find funding… A3 Build/rent premises A4 Design/build bases A5 Monitor service delivery… consistency… quality A6 Develop, review, set business goals – short, medium, long A7 Legal/insurance/safety… Maa/planning A8 Delegation internally and externally A9 Links with wider industry sector/organisations A10 What's our ethos… what kind of organisation A11 Social and Corporate Responsibility
B Safety	B1 Evaluate risks in all aspects of the organisation B2 Develop, monitor and review safety/accident procedures according to external/internal requirements and legal operation and operate when appropriate
C Administration	C1 Running the business – administrate & manage C2 Admin/accountancy… payroll/social security C3 Monitor business performance C4 General awareness of all relevant legislation C5 Review organisation's performance… finance… prices C6 Regulatory procedures… licencing C7 Recording monitored processes C8 Archives/records
D Staff Related Issues	D1 Recruit and employ staff/working with children check D2 Train and develop staff.. ongoing D3 Develop staff programmes/assessment/reviews D5 Contracts/Job descriptions
E Marketing and sales	E1 Study the sector - market research E2 Marketing and sales E3 Monitor competition E4 Booking systems to planning delivery E5 Building relationships with customers E6 Retail opportunities/services/ E7 Advertising/brand development E8 Local links … public relations … structure market and wider…
F Operations: Service	**F1 Deliver the service** F2 Co-ordinate delivery of service - general or specific F3 Understand and apply procedures established by management F4 Child protection policies and procedures F5 Equality & Diversity… including disability policies F6 Working with particular and special needs F7 Ongoing reviewing of emergency procedures and act accordingly F8 Environment assessment incl Weather forecasts… F9 Maintain a relationship with participant
G Operations: Technical	G1 Buy equipment G2 Maintain equipment and bases G3 Maintain sites and activity locations… environmental issues G4 Equipment storage G5 Equipment monitoring/replacing/lifespans G6 Transport issues – people/equipment G7 Provision of Staff PPE/EPI/PBM/EPI G8 Domestic services – cleaning G9 Communication systems/technologies G10 Catering… service… legal issues… food safety G11 Residential provision

Key Functions

- F 1-1 Prepare the session
- F 1-2 Introduce the session
- F 1-3 Introduce the activity
- F 1-4 Lead the session
- F 1-5 Conclude and review the session

Performance Indicators

F 1 - 1 Prepare the session
- **F 1-1-1** Has session plan and relevant information about the session and participants available
- **F 1-1-2** Discusses and agrees plans with relevant others
- **F 1-1-3** Ensures own competence and readiness to lead the planned session
- **F 1-1-4** Prepares self for the session by choosing a leadership style appropriate to participants and session
- **F 1-1-5** Collects and checks equipment
- **F 1-1-6** Checks weather conditions and other factors relating to the environment of the session
- **F 1-1-7** Arrives on time

F 1 - 2 Introduce the session
- **F 1-2-1** Meets the participants and makes them feel welcome
- **F 1-2-2** Checks group numbers and names following organisational procedures
- **F 1-2-3** Prepares participants with appropriate equipment
- **F 1-2-4** Animates the participants' experience
- **F 1-2-5** Explains the session aims and objectives
- **F 1-2-6** Explains and demonstrates initial safety and technical points
- **F 1-2-7** Encourages participants to ask questions
- **F 1-2-8** Is aware of participants physical and psychologial condition
- **F 1-2-9** Constantly reviews session progress against plan

F 1 - 3 Introduce the activity
- **F 1-3-1** Motivates participants appropriately throughout the process
- **F 1-3-2** Monitors participants' behaviour and actions and responds appropriately
- **F 1-3-3** Gives participants instructions relating to health and safety issues
- **F 1-3-4** Explains and demonstrates the use of the equipment, including initial technique and emergency points and procedures
- **F 1-3-5** Checks participants' understanding at key points during instruction and demonstration
- **F 1-3-6** Encourages participants to engage with the instruction process and ask questions
- **F 1-3-7** Carries out final checks of the environment and participants

F 1 - 4 Lead the session
- **F 1-4-1** Monitors individual and group progress against the plan
- **F 1-4-2** Creates and maintains an atmosphere of mutual trust to engender confidence and success
- **F 1-4-3** Provides further instruction to participants as appropriate following the plan
- **F 1-4-5** Deals with incidents following organisational procedures
- **F 1-4-6** Provides appropriate constructive feedback to the group and to individuals
- **F 1-4-7** Encourages a positive atmosphere and behaviour
- **F 1-4-8** Encourages appreciation of the environment as appropriate

F 1 - 5 Conclude and review the Session
- **F 1-5-1 Completes the session with a whole group focus**
- **F 1-5-2** Gives participants information about future experiences, technical or commercial possibilities
- **F 1-5-3** Provides feedback to participants and encourages feedback from them
- **F 1-5-4** Concludes the session in a timely, orderly, purposeful manner following the plan
- **F 1-5-5** Makes sure the equipment is returned, checked and logged according to organisational procedures
- **F 1-5-6** Completes reports and logs as required
- **F 1-5-7** Supervises the departure/handover of the participants in a way appropriate to the participants and organisation

38 http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_C_Functional_Map_Outdoor_Sector__en_.pdf

LISA 5
SÕNASTIK

SISSEJUHATUS

ELESA Konsortsium on sätestanud käesolevalt mõisted, mis väljendavad ELESA projekti ajal enim kasutatud väljendeid dokumentide ettevalmistamisel.

Kursiivkirjas mõisted on sätestanud kolmandad osapooled Interneti allikate põhjal.

Aktiivne Puhkus (*Active Leisure*)

Fitness ja välitingimustes sooritatavad tegevused, nende kombinatsioon, mis üldjuhul ei ole struktureeritud ja ei ole võistluslikud. Aktiivse puhkuse tegevused edendavad aktiivset ja tervislikku eluviisi, sündmuseid, praktikaid. Tavaliselt pakutakse neid tegevusi kvalifitseeritud spetsialisti (instruktori, juhendaja vms) juhendamisel turvaliselt rahulolu ja naudingut pakkuval viisil, kus tegevused on valitud/kohandatud vastavalt osaleja võimekusele, vajadustele ja ootustele. Lisainformatsiooni aktiivse puhkuse valkdonna kohta võib leida: http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_files/pubdocs/2013/211/en/1/EF13211EN.pdf
http://www.ec-oe.eu/fileadmin/user_upload/Active_Leisure/Sector_Position__Active_Leisure_.pdf

CLO2 *(Professionalising training and mobility for Outdoor animators in Europe bridging the gap between sector Competences and Learning Outcomes)*

Kolmest EL projektist teine etapp, mille eesmärgiks oli "Õpiväljundite maatriksi" *(Learning Outcome Matrix'*) koostamine
http://www.ec-oe.eu/projects/clo2/

EC-OE *(European Confederation of Outdoor Employers)*

EC-OE katusorganisatsioon asub Huldenbergis (Brüsselis) alates 2007 aastast, mis koondab, esindab ja kaitseb EL tasandil rahvuslikke tööandjaid ja väikeettevõtjaid koondavaid katusorganisatsioone üle Euroopa
http://www.ec-oe.eu/home/

ELESA *(European Learning Syllabus for Outdoor Animators)*

Kolmest EL projektist on kolmas ja võtmetähtsusega kulmineeruv etapp, mille peamiseks eesmärgiks on luua *välitegevuse juhendajate* koolitamiseks sobiv õppekava. ELESA projektile eelnesid esimese etapina EQFOA (2006 – 2008) ja teise etapina CLO2 (2008-2010) projektid.
http://www.elesa-project.eu/home/

EQFOA *(European Qualification Framework for Outdoor Animators)*

Kolmest EL projektist koosneva tsükli esimene etapp, millega eesmärgiks oli koostada kutsekirjeldus ("*Occupational Description*"), kutsealane kaardistus ("*Occupational Map*"), valdkonna funktsionaalne kaardistus ("*Industry Functional Map*"), ja pädevuste raamistik ("*Competence Framework*")
http://www.ec-oe.eu/projects/eqfoa/

Erialane tehniline pädevus *(Professional Technical Capacity (PTC)*

Välitegevuse juhendajalt nõutav tegevuspõhiste oskuste või "kõvade oskuste" minimaalne tase iga konkreetse tegevuse osas, mis on vajalik klientide turvaliseks teenindamiseks (juhendamiseks) aktiivse puhkuse teenust pakkuvas ettevõttes/organisatsioonis kindlaksmääratud tegevusulatuse raames.

Euroopa ainepunktisüsteem ECTS *(European Credit Transfer and accumulation System)*

Euroopa ainepunktisüsteem hõlbustab õpilaste liikumist riikide vahel. Süsteem on õpilasekeskne ja tulemustele orienteeritud õppetöö mahtu kirjeldav süsteem, mille kaudu väljendatakse keskmise õpilase poolt õppekavas/aineprogrammis määratletud õpitulemuste saavutamiseks tehtud töö hulka. Ainepunkte ülekandmissüsteemina on seeläbi võimalik kirjeldada ainete läbimiseks vajalikku töö mahtu erinevates süsteemides (nt. haridusasutustes erinevates riikides) ja seeläbi paremini võrrelda õpilasvahetuse käigus õpilase poolt välismaal tehtud tööd (sh. Arvestada tehtud tööd õppekava täitmisel või täiendkoolituse läbimisel).
http://ec.europa.eu/education/ects/ects_en.htm
http://www2.archimedes.ee/enic/File/ECTSraamat.pdf

Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteem *(ECVET: European Credit system for Vocational Education and Training)*

Euroopa kutsehariduse ja -koolituse ainepunktide süsteemi (ECVET) eesmärk on:

* hõlbustada erinevates süsteemides ja riikides omandatud tööga seotud oskuste ning teadmiste valideerimist ja tunnustamist, et neid võetaks arvesse kutsekvalifikatsiooni osana;
* muuta erinevate riikide ja õpikeskkondade vaheline liikuvus atraktiivsemaks;
* suTunniddada erinevate Euroopa kutseharidus- ja koolitussüsteemide ning nende pakutavate kvalifikatsioonide ühilduvust;
* suTunniddada kutsehariduse ja koolituse läbinute tööalast konkTunnidtsivõimet ning tööandjate kindlustunnet selle suhtes, et iga kutsehariduse ja koolituse raames omandatud kvalifikatsioon eeldab konkreetseid oskusi ja teadmisi.

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_en.htm
http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/ecvet_et.htm

Euroopa kvalifikatsiooniraamistik *(EQF:European Qualification Framework)*

EQF on võrdlusraamistik, mis seostab omavahel EL riikide kvalifikatsioonisüsteemid ja seeläbi aitab eri maade kvalifikatsioone vastastikku arusaadavamaks ja võrreldavaks muuta. EQF-s on 8 kvalifikatsioonitaset, kus kompetentsust kirjeldatakse õpiväljundite terminites, mis on jagatud kolme rühma: teadmised, oskused ning iseseisvuse ja vastutuse ulatus. Õppijad, kooli lõpetanud, tööturule suundujad, teenuse pakkujad ja tööandjad saavad neid tasemeid kasutada selleks et üheselt mõista ja võrrelda erinevates riikides tunnustatud kvalifikatsioone erinevate haridusasutuste või koolitussüsteemide poolt.

http://www.kutsekoda.ee/et/kvalifikatsiooniraamistik/EQF_tutvustus
https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?f[0]=im_field_entity_Valdkond%3A97

Hariduse, audiovisuaalvaldkonna ja kultuuri täitevasutus *(EACEA :Education, Audiovisual and Culture Executive Agency)*

Täitevasutuse ülesandeks on enam kui 15 ühenduse rahastatava programmi ja tegevuse programmiosade rakendamine hariduse ja koolituse, kodanikuaktiivsuse, noorte ning audiovisuaal- ja kultuurivaldkondades. Nende programmide koondamine ühe egiidi alla aitab kooskõlastada juhtimist ning pakkuda toetuse saajatele täisteenust. Kuigi täitevasutus on iseseisev juriidiline isik, annab ta aru kolmele Euroopa Komisjoni peadirektoraadile: hariduse ja kultuuri peadirektoraadile (*Education and Culture (EAC)*), teabevahetuse peadirektoraadile (*Communication (COMM)*) ning koostöötalitusele EuropeAid (*EuropeAid Cooperation Office*), mis vastutavad poliitika kavandamise, hindamise ja kujundamise eest.

http://europa.eu/about-eu/agencies/executive_agencies/eacea/index_en.htm
http://europa.eu/about-eu/agencies/executive_agencies/eacea/index_et.htm

Hindamismeetodid *(Assessment strategies)*

1. **Praktiline hindamine töökohal (*Practical assessment in the workplace*)**
   Õpilase hindamine selgelt määratletud ja piiritletud ülesannete alusel töökohal ühe või mitme õpiväljundi saavutamise hindamiseks. Selline praktiline hindamine võib sisaldada vaatlust ja selle käigus õpilase praktiliste ülesannetega toimetulekut. Hinnatakse ka õpilase pädevust võrreldes praktilise ülesande täitmise nõuetega, nagu näiteks tehniliste vahendite haldamine töökohal (haagised, suusad, köiselemendid, parved, kanuud jpm), kliendi ja isikliku turvalisuse tagamine tegevustes töökohal.
2. **Sooituse hindamine välitingimustes (*Performance assessment in the Outdoors*)**
   Kasutatakse olukorras, kus koolitaja soovib välja selgitada, kas õppija teadmised/oskused on sellisel tasemel, mis tagavad tema valmiduse liikuda õpingutes edasi järgmise teema juurde, kas erialaseid mooduleid või töökohapõhist õpet silmas pidades.
3. **Portfoolio, juhtumianalüüsi, projekti hindamine (*Portfolio, cases and projects assessment*)**
   Portfoolio hindamine on süstemaatiline õpilase tööülesannete kogumine, mille tulemusi mõõdetakse ettemääratud punktsisüsteemi alusel
   http://wikieducator.org/Assessment_portfolio
4. **Reflektiivne hindamine (nt. päevik, raport) (*Reflective journal assessment*)**
   Reflektiivne hindamine päeviku abil tähendab ruumi ja kohta, kuhu kogutakse õpilase õpikogemuse individuaalseid ülestähendusi. Õpilane teeb märkmeid ja reflekteerib kogemusi vaatlustest ja reaktsioonidest erinevates situatsioonides, mida võib kasutada mõttetöö uurimiseks ja analüüsimiseks. Üldjuhul kirjalike ülestähenduste kõrval, võib päevik sisaldada ka joonistusi, pilte ja teisi viidatud materjale.
   http://wikieducator.org/Reflective_journals
5. **Kirjalik hindamine (*Written assessment*)**
   Soorituse või valmiduse hindamine kirjaliku ülesande täitmise alusel.

Kutsetegevuste kaardistus *(Functional Map)*

EQFOA projekti partnerid on identifitseerinud välitegevuste juhendaja igapäevased kutsealased tegevused, mis moodustavad suure osa erialasest tööhõivest. Kutsetegevuste kaardistus ei ole tööülesannete kirjelduse nimekiri, vaid struktureeritud aktiivse puhkuse tegevuste kirjeldamine, mis algab peamise eesmärgi määratlemisest ja jätkub väikesteks teineteisele järgnevateks tegevusosadeks jaotamisega. Kutsealade kaardistus ei ole nende tegevuste sooritamiseks nõutud oskuste ja teadmiste nimekirjastamine, see peaks sisaldama kõiki tegevusi ja ülesandeid, mida aktiivturismis tuleb täita, juhtimisest tehniliste operatiivsete tegevusteni välja

http://www.ec-oe.eu/projects/eqfoa/ (EQFOA_C_Functional_Map_Outdoor_Sector_(en).pdf)

Kvalifikatsioon *(Qualification)*

Hindamis- ja valideerimisprotsessi ametlik tulemus, mis saadakse, kui pädev asutus otsustab, et isik on saavutanud vastava normi kohased õpitulemused.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Oskused *(Skills)*

Võime rakendada teadmisi ja kasutada neid ülesannete täitmisel ja probleemide lahendamisel. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis eristatakse kognitiivseid oskusi (mis hõlmavad loogilise, intuitiivse ja loova mõtlemise kasutamist) või praktilisi oskusi (mis hõlmavad käelisi oskusi ning meetodite, materjalide, tööriistade ja vahendite kasutamist)

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Piirkondade klassifikatsioon *(Classified Areas)*

Looduslikud piirkonnad nagu näiteks "Natura 2000" ja teised rahvuslikud looduskaitsealad.

Pädevus *(Competence)*

Tõendatud suutlikkus kasutada teadmisi, oskusi ja isiklikke, sotsiaalseid ja/või metoodilisi võimeid töö- või õppeolukordades ning erialases ja isiklikus arengus. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis kasutatakse pädevuse kirjeldamiseks vastutuse ja iseseisvuse mõisteid

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Pädevuse raamistik *(Competence Framework)*

Kokkuvõte Outdoor Animator minimaalsetest nõutud pädevustest, mis tulenevad EQFOA projekti töö tulemustest.

http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_D_The_Outdoor_Animator_Competence_Framework__en_.pdf

Rahvusvaheline valdkondlik organisatsioon *(International Sectoral Organisation)*

Riiklike organisatsioonide ühendus, kuhu kuuluvad näiteks tööandjad ja kutseorganid, mis esindavad riigi valdkondade huve.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008H0506(01)&from=EN

Rekreatsioon *(Recreation)*

Rekreatsioon on vaba aja tegevus, töövälisel vabal ajal. "Vajadus teha midagi taastumise, virgestumise eesmärgil" on oluline inimese bioloogilise ja psühholoogilise olemusele. Rekreatiivsed tegevused on enamjaolt nauditavad, meelelahutuslikud, rahulolu pakkuvad, valdavalt peetakse olemuselt lõbusaks.

https://en.wikipedia.org/wiki/Recreation

Riiklik kvalifikatsiooniraamistik *(National Qualifications Framework)*

Kvalifikatsioonide liigitamise vahend omandatud teadmiste tasemetele seatud kriteeriumide alusel, mille eesmärk on integreerida ja koordineerida riiklikke kvalifikatsioonide alamsüsteeme ning parandada kvalifikatsioonide läbipaistvust, kättesaadavust, arengut ja kvaliteeti tööturu ning kodanikuühiskonna tarvis.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Riiklik kvalifikatsioonisüsteem *(National Qualifications System)*

Liikmesriigi tegevus, mis on seotud õppimise tunnustamisega, ning muud mehhanismid, mis seovad hariduse ja koolituse tööturu ja kodanikuühiskonnaga. See hõlmab kvaliteedi tagamise, hindamise ja kvalifikatsioonide andmisega seotud institutsioonilist korda ning protsesside arendamist ja rakendamist. Riiklik kvalifikatsioonisüsteem võib koosneda mitmest alamsüsteemist ning hõlmata riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Tarvik, abivahend *(Accessory)*

Tavaliselt kasutatakse koos tööriistaga/vahendiga tegevuse sooritamiseks, nt. Suusakepi paar, aer, sadul, elektroonilised lisatarvikud rattal.

Teadmised *(Knowledge)*

Õppeprotsessi käigus omandatud teave. Teadmised on faktide, põhimõtete, teooriate ja tavade kogum, mis on seotud teatud töö- või õppesuunaalaga. Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kontekstis eristatakse teoreetilisi ja faktilisi teadmisi
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Tegevusulatus *(Range of Action)*

Algtaseme ja kesktaseme spetsialisti (animator) oskustele vastav tegevuskeskkond klientide turvaliseks ja edukaks juhendamiseks ja instrueerimiseks aktiivtegevustes.

Tegevusulatus *(spetsialiseerumine) (Range of Action (Specialised))*

Edasijõudnud spetsialisti (animator) oskustele vastav tegevuskeskkond turvaliseks ja edukaks aktiivtegevuse juhendamiseks ja instrueerimiseks edasijõudnud oskuste tasemega ja nõudlikuma kliendi teenindamisel, ka erivajaduste ja erivõimetega klientide või eluohtlikes tingimustes/keskkonnas teenindamisel

Tööriist/Vahend *(Tool)*

Spetsiifiline aktiivtegevuses kasutatav varustus/vahend, mida on osalemiseks vaja (nt. suusapaar, jalgratas, parv)

Valdkond *(Sector)*

Majandusliku funktsiooni, toote, teenuse või tehnoloogia põhjal seotud kutsetegevuste hulk
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Välikeskkond *(Outdoors (The))*

Välikeskkond pakub ulatuslikke ja mitmekülgseid kogemusi inimtegevusele laial skaalal, eriti õppimist ja rekreatsiooni silmas pidades. Välikeskkonnaga seotud valdkond kasutab välikeskkonnas teostatavaid tegevusi, aktiivtegevusi, (kanuutamine, parvetamine, ratsutamine…jt) kui rekreatiivsete teenuste pakkumise ressurssi. Neid aktiivtegevusi pakuvad kvalifitseeritud spetsialistid (juhendajad, instruktorid) erinevas kontekstis tegutsedes: meelelahutus, rekreatsioon, turism, õppimine, muud tegevused looduskeskkonnas. Aktiivtegevuste pakkujad üldjuhul ei paku võistluslikku väljundit või oskuste sihipärast treenimist. Ühiseks omaduseks on looduslike ressursside kasutamine. Leidub ka mõningaid erandeid nagu näiteks siseronimisseinad.
Aktiivtegevusi kasutatakse ulatuslikult erinevate tulemuste saavutamiseks, sealjuures on need enamjaolt planeeritud, kuid vähemväärtuslikud ei ole ka planeerimata kogemused. Aktiivtegevused võivad pakkuda nii individuaalset kui sotsiaalset rekreatiivset väljundit, kuid ka personaalsete või inimestevaheliste suhetega seotud hoiakute õppimist, muutmist, arendamist. Või isegi täidab teraapilisi eesmärke (seiklusteraapia kui uus tegevussuund). Kokkuvõttes, võib tegevust kasutada kui meetodit, tööriista ka formaalses õppimises (koolikeskkonnas) selliste erialade juures nagu loodusõpetus, geoloogia, matemaatika, füüsika vms.
http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_A_Industry_Occupational_Map_for_the_Outdoor_Sector__en_.pdf

Välitegevuste juhendaja *(Outdoor Animator)*

Üldine ametialane nimetus isikule, kes juhib gruppe välitingimustes turvaliselt, kelle ametinimetuseks võib olla nt "giid", "instruktor", "retkejuht", "matkajuht" ….. sõltuvalt riigis käibelolevatest nimetustest. Sellise välitegevuste juhendaja pädevus on hinnatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku järgi EQF 5 tasemele vastavaks (tuginedes EQFOA ja CLO2 tulemustel).
http://www.ec-oe.eu/fileadmin/Projekte/EQFOA/EQFOA_B_Industry_Occupational_Description_for_the_Outdoor_Sector__en_.pdf

Õpetamis- ja õppimisviisid *(Teaching and Learning strategies)*

1. **Praktiline töö/koolitus (*Practical training*)**
   Oskuste omandamine või kordamine /kinnistamine rakendusvaldkonna loomupärases keskkonnas (mitte klientide ja osalejatega) praktilises tegevuses mitte formaalses õppetööks ettenähtud ruumis.
2. **Välikeskkonas aktiivtegevuste juhtimise ja juhendamise praktika (*Practice to lead outdoor activities*)**
   Oskuste omanda mine või kordamine/kinnistamine kliente või osalejaid juhendades aktiivtegevuses nende loomupärases keskkonnas.
3. **Kaasjuhtimise praktika, mikroõpe, rollimängud (*Peer Leadership practice, Micro teaching / Role Play*)**
   Mikroõpe on organiseeritud õpetamisoskust parandav tehnika, kus eksperimendis määratud õpilasest õpetaja juhendab/ õpetab väikest rühma (kaasõppijad), kogu tegevus võetakse videosse tagasiside läbiviimiseks peale iga mikroõppe protsessi. Õpetaja vaatab salvestised üle, toob esile tähelepanekud, vajadusel korrigeerib käitumist, täiendab ja kohandab õppeprotsessi ja selle sisu, senikaua kui soovitud õpitulemused on saavutatud.

Õpiväljundid *(Learning Outcomes)*

Tõendid selle kohta, mida õppija teab, millest ta aru saab ja mida ta on võimeline tegema pärast õppeprotsessi lõppu; õpiväljundid määratletakse teadmiste, oskuste ja pädevustena.
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32008H0506(01)

Õpiväljundite valideerimine *(Validation of Learning Outcomes)*

Kinnitamine, et õppija saavutatud ja hinnatud õpiväljundid vastavad konkreetsetele õpiväljunditele, mis on nõutavad ühiku või kvalifikatsiooni saamiseks
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0011.01.ENG

Õpiväljundite ühik *(Unit of Learning Outcomes)*

Kvalifikatsiooni osa, mis hõlmab terviklikku teadmiste, oskuste ja pädevuste kogumit, mida saab hinnata ja valideerida
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2009.155.01.0011.01.ENG

Õppekava moodul *(Module Descriptor)*

Õppekava koosneb moodulitest. Moodul on õppekavas eristatud ja eesmärgistatud sisulise liigendamise ühik, mis koondab õppeained eesmärgistatud kogumiks või koosneb ühest õppeainest. Moodulites määratakse ära läbiviidava õppe eesmärgid, õppekoormus ja ainepunktid, eeldusained/eelteadmised, õpiväljundid, õpetamis- ja õppimisviisid, hindamismeetodid, moodulite sisukirjeldus (sh tunnid ja teemad), soovituslik/kohustuslik kirjandus (õppekirjandus, ajakirjad, kodulehed, muud õppematerjalid).

Õppekoormus *(Learning effort)*

Vajalike õpitulemuste saavutamiseks nõutud formaalse ja informaalse õppeprotsessi kogu koormus, sisaldades iseseisvat tööd ja töökohapõhise õppe (praktika) koormust, Õppekoormus väljendub ainepunktides (ECVET või ECTS)